

ÅRSREDOVISNING 2013



GRUMS KOMMUN

Innehåll

3	2013 i sammandrag
4	Grums kommun
4	Koncernen
6	Förvaltningsberättelse
11	Förvaltningsorganisation
12	Medborgarkontor
15	Gemensam service
18	Verksamhet
26	Personalanalys
31	Finansiell analys
34	5 år i sammandrag
35	Var kommer pengarna ifrån?
38	Driftredovisning
39	Investeringsredovisning
40	Resultaträkning
41	Balansräkning
42	Kassaflödesanalys
42	Noter
45	Va-verksamheten
48	Redovisningsprinciper
49	Begreppsförklaringar

2013 i sammandrag



Årets resultat

Årets resultat för Grums kommunkoncern var 12,7 mkr. I resultatet ingår rörelsestörande poster på 8,7 mkr. För kommunen innebär det att årets resultat uppfyller balanskravet.

Avvikelser

De största avvikelserna i förhållande till budgeten var individ- och familjeomsorgens underskott på 2,3 mkr. Äldreomsorgen hade en avvikelse på 1,4 mkr och förskoleverksamheten en på -1,8 mkr. Verksamheternas samlade avvikelser uppgick till -8,6 mkr.

Nettoinvesteringar

Årets nettoinvesteringar uppgick till 27,3 mkr och var 12,3 mkr högre än föregående år.

Tillsvidareanställda

Vid årets slut var 642 personer tillsvidareanställda i Grums kommun, vilket är en minskning med 22 personer sedan föregående år. Av de tillsvidareanställda var 85 procent kvinnor och 15 procent män.

Sjukfrånvaro

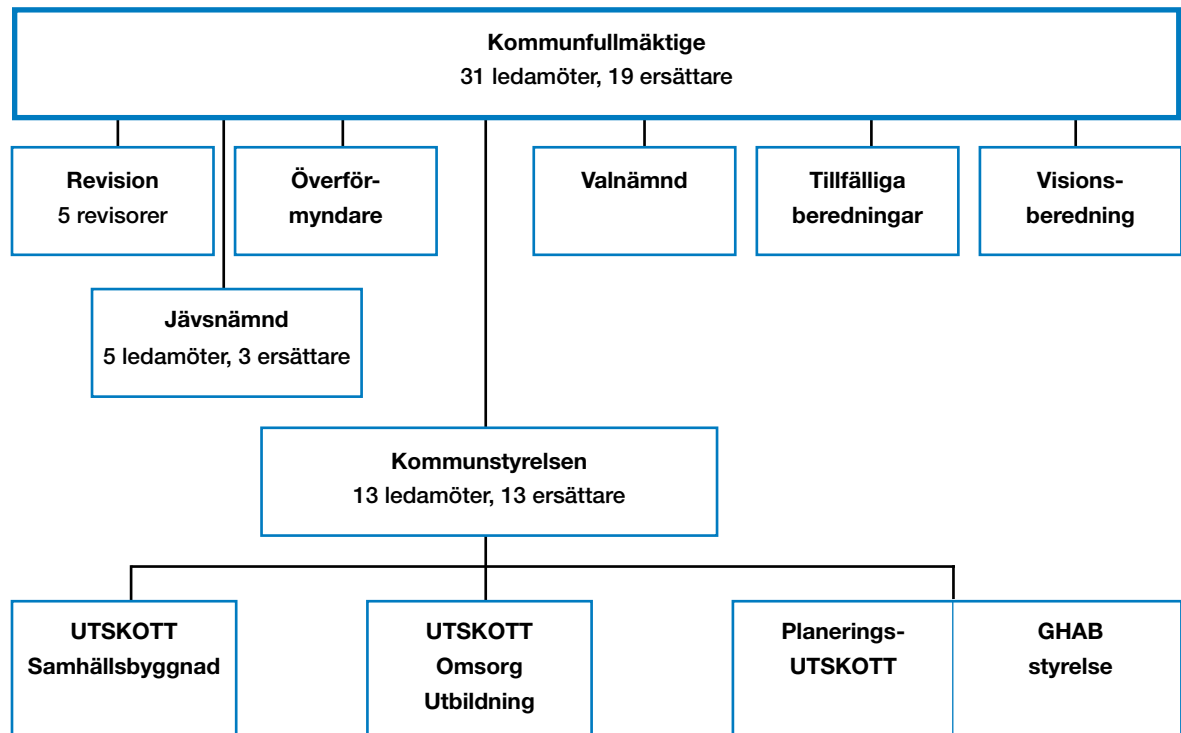
Sjukfrånvaron ökade till 5,9 procent av den sammanlagda ordinarie arbetstiden. År 2012 var den 5,2 procent.

Befolkningen

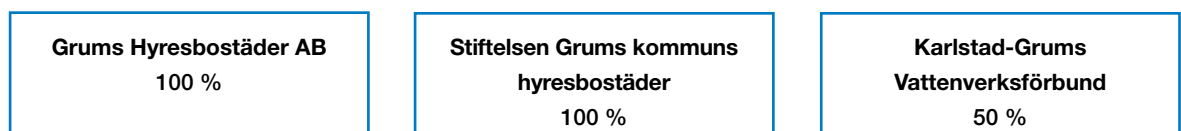
Grums kommun hade vid årets slut 8 925 invånare. Kommunens befolkning minskade med 14 personer. Antal inflyttade var 466 och 464 personer flyttade ut. Födelseantalet var lägre än dödstalet och födelsenettet hamnade på minus 16 personer.

Grums kommun

politisk organisation



Koncernen



Koncernen Grums kommun 2013-12-31	Omsättning	Tillgångar	Skulder	Eget kapital
Bolag (tkr)				
Grums Hyresbostäder AB	47 025	171 145	159 886	11 259
Stiftelsen Grums kommuns hyresbostäder	11 451	61 520	58 697	2 823
Karlstad-Grums Vattenverksförbund	4 121	4 862	3 700	1 162

Förvaltningsberättelse



Förvaltningsberättelse

Koncernen



Övergripande analys med koncernperspektiv

År 2013 var ekonomiskt bättre än 2012. Koncernen Grums kommun redovisade exklusive rörelsestörande poster ett överskott på 3,9 mkr.

Befolkningen minskade med 14 personer till 8 925 invånare. Minskningen är betydligt bättre än kalkylerna som används för kommunens prognoser av skatteintäkter.

Årets resultat visar behovet av anpassning till en minskande befolkning och kraftigt minskade åldersgrupper inom skolan. Det krävs en fortsatt ekonomisk återhållsamhet för att klara anpassningen. Förutsättningarna inför framtiden är betydligt bättre då förändringen av skatteutjämningsystemet börjar gälla 2014. Det innebär att möjligheten att uppfylla de finansiella målen förbättras avsevärt utan stora besparingsuppdrag.

Viktiga händelser under året

Den nya skolorganisationen togs i bruk inför höstterminen. I samband med den nya skolorganisationen skedde en större ombyggnad av främst Jättestensskolan. En utbyggnad av industriområdet vid Nyängen påbörjades och efterfrågan på etableringar ökade. Det skedde

försäljningar av kommunala fastigheter och fler kommer till stånd framöver.

Från 2011 ingår kommunen i en gemensam överförmyndarnämnd tillsammans med Forshaga, Kil, Hagfors och Munkfors kommuner. Samverkan möjliggör att verksamheten bedrivs med en bra kompetens och till en rimlig kostnad.

Hyresvakanserna i bostadsbolaget är i stort sett oförändrade och färre än målet i ägardirektivet. Omsättningen av boende i fastighetsbeståndet har minskat och man börjar se en ökad efterfrågan på lägenheter.

Kommunens framtida åtaganden, tillsammans med en minskande befolkning, kräver att verksamheterna fortsätter att anpassas för att kommunen ska klara större investeringar och utvecklingsinsatser. Detta behövs för att göra kommunen mer attraktiv för boende och för näringsliv.

Ekonomiskt utfall

Grums Hyresbostäder AB

Grums Hyresbostäder AB redovisade ett överskott på 3,5 mkr. Antalet vakanta lägenheter var fortsatt lågt. Vid årsskiftet var 15 lägenheter outhyrda, vilket motsvarar 2,1 procent. 2012 var andelen 2 procent. Ägardirektivens mål om en vakansgrad på under 3 procent uppnåddes. Flera åtgärder bidrog till låg vakansgrad. Antalet om- och avflyttningar minskade och uppgick under året till 168.

Bostadsbolaget, med dess service och trygghet, betyder mycket för en positiv befolkningsutveckling. Att aktivt marknadsföra kommunen i samarbete med näringslivet är viktigt för att öka inflyttningen och därmed efterfrågan på lägenheter.

Driftkostnaderna var under året 1,1 mkr lägre än budgeterat. Försäljning av fastighetsskötsel till kommunen minskade. Underhållsbehovet är ett stort bekymmer. Ett arbetsmaterial över det beräknade underhållsbehovet de närmaste tio åren har tagits fram. Ett lågt vakansläge och samordning beträffande administration och fastighetsskötsel mellan bolaget och kommunen gör att det finns anledning att se framtiden an med försiktig optimism.

Stiftelsen Grums Hyresbostäder

Stiftelsen Grums Hyresbostäder förvaltar i huvudsak specialbostäder för äldre och handikappade. Bostäderna blockhyrs av kommunens äldreomsorg och omsorgen om personer med funktionshinder. Dessutom hyr förskoleverksamheten Backvägen 1 för skolbarnsomsorg. Det finns även ett trygghetsboende med 39 lägenheter. Uthyrningsbeståndet består av 128 lägenheter och 6 lokaler.

Verksamheten utgjordes i huvudsak av drift och underhåll.

Stiftelsen redovisade ett överskott på 0,8 mkr. Med årets resultat uppgick det balanserade resultatet till 1,9 mkr.

Karlstad-Grums Vattenverksförbund

Karlstad-Grums Vattenverksförbund ändrade 2011 organisationsform och är nu ett kommunalförbund med direktion. Förbundets uppgift är att producera dricksvatten till kommunerna Grums och Karlstad. Kostnaderna täcks med avgifter för vattenförbrukningen. 1,2 miljoner kubikmeter vatten producerades, varav Grums stod för 0,7 miljoner kubikmeter, vilket var mindre än 2011. Årets resultat var 0 kronor. I resultatet ingår en avsättning till investeringsfond på 0,7 mkr.

Grums kommun

Kommunen redovisade ett överskott på 8,4 mkr, vilket var 5,9 mkr bättre än budgeterat. I resultatet ingår rörelsestörande intäkter på 8,7 mkr som avser återbetalning av arbetsmarknadsförsäkringar och reavinster vid försäljning av fastigheter. Utfallet på skatter och statsbidrag blev bättre än budgeterat. Prognosen över skatteintäkternas utveckling de närmaste åren ser bättre ut. En förändring i skatteutjämningsystemet förbättrar förutsättningarna avsevärt.

Verksamheternas nettokostnader gav ett underskott på 3,6 mkr, exklusive rörelsestörande poster. Underskottet var mindre än föregående år. En del större obalanser inom vissa verksamhetsområden måste åtgärdas. Underskottet beror på ökade kostnader för alla de större verksamheterna. Skatter och statsbidrag redovisade ett överskott på 2,4 mkr.

Skuldbördan

Låneskulden ligger oförändrad på 402 mkr. Den del av låneskulden som inte vidareutlånades till bolagen var 194,5 mkr. Det beräknade pensionsåtagandet ökade. Det medförde att kommunens skuldbörda, inklusive pensionsåtagandet, ökade med 13 mkr till 439 mkr. Orsaken är att ändringar har gjorts i beräkningsgrunderna för pensionsåtagandet.

De finansiella målen

Kommunens resultat innebar att balanskravet uppfylldes och kommunen är inte skyldig att återställa något kapital. Däremot uppfylldes inget av de finansiella målen enligt god ekonomisk hushållning.

Kommunfullmäktige har fastställt de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning i Grums kommun:

- Resultatnivån ska vara minst 3 procent av skatter och statsbidrag (utfall 1,9 procent).
- Verksamheternas kostnadsandel ska vara 92 procent exklusive jämförelsestörande poster (utfall 98 procent).
- Den totala låneskulden, inklusive ansvarsförbindelsen, ska minska med minst 2 mkr årligen (utfall 13 mkr).

Verksamhetsmål

Enligt god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige i Grums fastställt mål för varje verksamhetsområde. Måluppfyllelsen varierar men utfallet har över lag fallit väl ut. Nedan följer en sammanställning av måluppfyllelsen. En mer detaljerad redovisning finns i verksamhetsberättelsen för respektive verksamhetsområde.

Koncernen Grums kommun 2013-12-31	Omsättning	Tillgångar	Skulder	Eget kapital
Bolag (tkr)				
Grums Hyresbostäder AB	47 025	171 145	159 886	11 259
Stiftelsen Grums kommuns hyresbostäder	11 451	61 520	58 697	2 823
Karlstad-Grums Vattenverksförbund	4 121	4 862	3 700	1 162



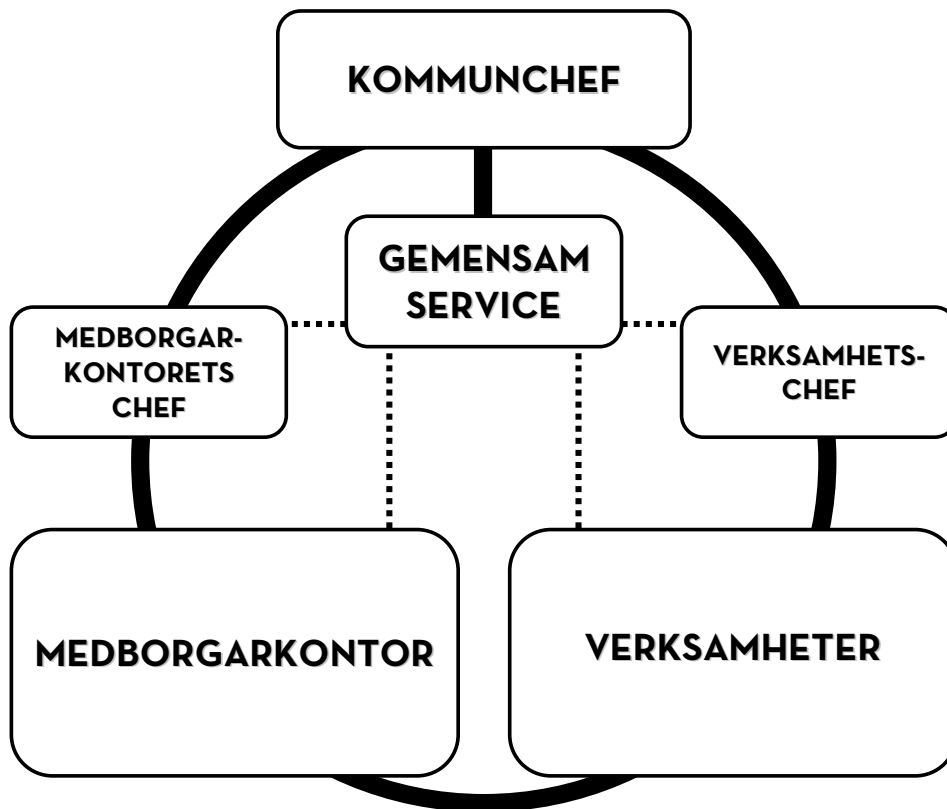
Sammanställning av måluppfyllelse under 2013

Ja	Delvis	Nej
		Gemensam Service
●		Utveckla fler e-tjänster genom att delta i länssamverkan
	●	Beslut och lansering av Varumärket
●		Ett ledarskapsprogram genomförs
		● Sjukfrånvaron skall inte överstiga 4,3 %
		Medborgarkontoret
●		Fortsätta med möten i olika kommundelar, där tjänstemän och politiker deltar.
●		En gång per kvartal genomförs en aktivitet där politiker, tjänstemän och företagare möts.
●		Kartlägga och utreda hur små företag vill ha kontakter med kommunen
	●	Ta fram lokala handlingsplaner för utveckling av Grums och Slottsbron, efter samråd.
		Äldreomsorg
●		Ta fram handlingsplan för utveckling av demensvården 2013-2015
●		Utreda behovet av boendialternativ för personer med svår demensproblematik med utåtagerande beteende
●		75 % av personer på särskilt boende erhåller riskbedömning och är registrerade i Senior Alert
	●	70 % av personer med hemsjukvård skall ha en läkemedelsgenomgång
●		Utreda möjlighet att starta upp dagverksamhet
		Omsorg om personer med funktionsnedsättning
●		Handlingsplan för att möta framtida behov av bostadsalternativ. Utgångspunkt från genomförd enkät från 2012.
	●	Analysera inventering, gjord 2012, och göra en handlingsplan för fortsatt arbete
	●	Fördubbla antalet kunder placerade utanför Legotjänst (från 10% till 20%)
		Individ och familjeomsorg
	●	Socialtjänstens öppenvård via växtriket inriktas för ungdomar i högstadietåldern.
	●	Alla ungdomar ska nås av minst en aktivitet
	●	Utveckla öppenvården med inriktning på förebyggande arbete för ungdomar med missbruksproblem. Kartläggning och inventering
	●	Handlingsplan tas fram för hur vi ska samverka med AF med särskild inriktning mot ungdomar
		Förskoleverksamhet
	●	Samtliga som arbetar inom förskolan skall ha relevant utbildning för sitt uppdrag.
●		Öka andelen förskollärare med minst 20 % för att klara den pedagogiska ledningen
●		Förskoleplats erbjuds i närområdet
		Vid minst två förskolor ska utemiljön ses över och lekredskapen förnyas
		Grundskola
		● Minst 92 % av eleverna är behöriga att söka till ett nationellt gymnasieprogram
	●	Samtliga lärare skall ha behörighet i de ämnen som de undervisar i
	●	Ett nöjd elev/ vårdnadshavarindex införs för att mäta upplevd trivsel, trygghet och säkerhet.
		● Ta fram en modell för att öka samverkan mellan skolan och näringslivet
		Kultur och fritid
●		Samtliga idrottsanläggningar skall få en statusbedömning
●		Inventera möjliga områden lämpliga för spontanidrott
●		Ta fram förslag till förbättringar i biblioteket
	●	Revidera kulturmiljövårdsprogrammet från 1991, område för område

Ja	Delvis	Nej
		Kost och städ
	●	Arbete med att miljöcertifiera städenheten påbörjas
●		Den kastade maten skall minska med 10 %
		● En enkät om matkvaliteten skall genomföras i maträden inom skolan, i äldreboenden och i barnomsorgen.
●		Mat som lagas från grunden skall ökas med 10%
		Gata
●		Utarbeta handlingsplan för ökad samverkan inom VA och renhållning
●		Utifrån handlingsplanen för estetiskt höjande åtgärder i Grums centrum fortsätta arbetet med konkreta åtgärder främst avseende växter
	●	Källsortering i kommunal verksamhet



Förvaltningsorganisation



Organisationsgrundande principer

Förvaltningsorganisationen ska präglas av några viktiga organisationsgrundande principer.

Grums kommun ska ha en organisation som:

- främjar samarbete över gränserna
- underlättar en helhetssyn
- har tydligt medborgarfokus genom att sätta den enskilda individen i fokus
- underlättar för den enskilde i mötet med kommunen
- skapar förutsättningar för kompetensutveckling och god organisationskultur.

Organisationen

Den kommunala organisationen ska kännetecknas av medborgarfokus och samordning av resurser. Invånarna ska ha ”en väg in” så att kontakterna med kommunen blir smidigare. De ska få ett bra bemötande i ett medborgarkontor där administrativ personal med utåtriktade arbetsuppgifter samlas.

Kommunens (”kärn-”) verksamheter samlas i en gemensam del och verksamheterna ska stödjas av en samordnad administrativ stödfunktion, Gemensam service.

Huvudstrukturen för tjänstemannaorganisationen utgörs av tre enheter med olika uppdrag och roller. Det innebär en renodling av verksamheten i Medborgarkontor, Verksamhet och Gemensam service. Kommunchefen är övergripande ansvarig.

Medborgarkontor



Ekonomiskt resultat

(tkr)	Resultat 2012	Resultat 2013	Budget- avvikelse
Kostnader	8 503	9 789	
Intäkter	1 772	1 564	
Netto	6 731	8 225	-309

En orsak till underskottet är att färdtjänst-kostnaden för 2013 ökade för vissa kommuner i Värmland och den ökade kostnaden har delats solidariskt på alla kommuner.

En väg in

Besökare ska mötas av en kundtjänst som har kunskap om hela kommunen och kan ge medborgare och näringsliv information, vägledning och rådgivning både med personlig service och via webben.

Kundtjänsten ska också serva med blanketter och ansökningshandlingar, så att ett möte med handläggare är förberett så långt som möjligt. Verksamheterna och den gemensamma servicen har ansvar för att hålla medborgarkontoret uppdaterat så att de lämnar rätt information.

Miljö- och hälsoskyddsfunktionen

Miljö- och hälsoskyddsinspektörerna ansvarar för att miljöbalken och dess följdlagstiftningar efterföljs. Till funktionen hör även livsmedelskontrollen och tillsynen av viss speciallagstiftning.

Bygglövsfunktionen

Bygglövsfunktionen har till uppgift att stötta personer och verksamheter så att de tar sitt ansvar gentemot lagar och regler som följer av plan- och bygglagen (PBL).

Samhällsplanering

I uppdraget ingår arbete med detaljplaner och översiktsplan. Översiktsplanen ska ses över så att den är aktuell varje mandatperiod.

Funktionen ska också stödja den tekniska verksamheten med till exempel inventering och kartering av va-ledningar.

Energirådgivning

Energirådgivningen sköts genom ett samarbete mellan Grums, Kil, Munkfors och Forshaga kommuner.

Biståndsbedömning

Verksamheten omfattar ansökan, utredning och beslut om insatser enligt socialtjänstlagen (SOL), som hemtjänst, särskild bostad och trygghetstelefon, och ansökan och beslut om insatser enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Även beslut om färdtjänst och riksfärdtjänst ingår samt beslut om parkeringstillstånd.

Konsumentfrågor

Konsumentrådgivning sköts av kommunen via konsumentrådgivare som är knuten till kundtjänst. Skuldsaneringen och budgetrådgivningen köps, som en tjänst, av Karlstads kommun.

Turism

Kundtjänsten fungerar även som kommunens turistbyrå.

Företagslots

En av uppgifterna i kundtjänsten är att vara företagslots och därmed stödja företagare i deras kontakt med kommunen.

Grums Hyresbostäder GHAB

De assistenter som arbetar med uthyrning av GHAB:s bostäder är placerade i medborgarkontoret.

Felanmälan på bostäder går via kundtjänst till respektive vaktmästare.

Avgifter

Alla avgifter i form av hemtjänst, hyror, barn- omsorgsavgifter, taxor inom miljö och bygg med mera hanteras av medborgarkontoret.

Bostadsanpassningsbidrag

Kundtjänsten lämnar information om bostadsanpassningsbidrag och vilka blanketter och intyg som behövs. Byggnadsinspektören bistår med tekniskt stöd vid bostadsanpassningsärenden utom i de fall då åtgärden kräver bygglov; då bistår område fastighet istället.

Övrigt

- Lotteritillstånd
- Tillstånd för torghandel
- Kondoleanser till förmån för donationsfonder
- Blanketter för feriepraktik
- Info till inflyttade
- Info om förskolornas och skolornas inriktningar och även friskolor och kooperativ som finns i kommunen
- Utlåning av flytvästar
- Försäljning av matkuponger till skolan
- Temadagar

Samarbetspartners

Försäkringskassan har haft kontor och samverkat med medborgarkontoret. Personalen på medborgarkontoret har under året samarbetat med bland annat Region Värmland, Visit Värmland, Grums Företagarförening och Affärsnätverket Julianorna. Matmässan på Gruvan, motordagen samt Ljus och Kultur i Borgvik är tillfällen då kommunen varit delaktig. Aktivitetsdagar som dessa ger möjlighet till viktig marknadsföring av kommunen. Tjänstemän och politiker besöker olika områden för att ha medborgardialog och har dessutom planerade möten med företagarna.

Uppföljning av konkreta mål

Fortsätta med möten i olika kommundelar, där tjänstemän och politiker deltar.

Möten mellan medborgare, tjänstemän och politiker genomfördes.

En gång per kvartal genomförs en aktivitet där politiker, tjänstemän och företagare möts.

Genomfört under 2013.

Kartlägga och utreda hur små företag vill ha kontakter med kommunen.

Dialog pågår kontinuerligt och information hämtas in.

Ta fram lokala handlingsplaner för utveckling av Grums och Slottsbron, efter samråd.

Planering för framtagande av handlingsplaner pågår. Utveckling av Grums centrum har skjutits på framtiden eftersom en utveckling där förutsätter ekonomiska resurser. I dialog med medborgarna i Slottsbron har kommunen inhämtat åsikter om förändringsarbete. Dessutom har kommunen haft arbetsdagar med syftet att göra ett ”vackrare Slottsbron”.



Gemensam service



Ekonomiskt resultat

(tkr)	Resultat 2012	Resultat 2013	Budget- avvikelse
Kostnader	44 889	47 988	
Intäkter	2 036	2 950	
Netto	42 853	45 038	-1 108

Gemensam service ska stödja de förtroendevalda, verksamheten och medborgarkontoret i de uppgifter som ligger i uppdraget för gemensam service. För verksamhet och medborgarkontor ska gemensam service styra över det administrativa arbetet eftersom utgångspunkten är att all administration ingår som en del i gemensam service.

Arbetet för de förtroendevalda styrs utifrån kommunstyrelsens reglemente. I uppdraget ingår att enligt kommunfullmäktiges arbets-

ordning stödja de beredningsgrupper som arbetar under fullmäktige.

Gemensam service redovisar ett underskott för 2013. Personalfunktionen ger ett underskott om 857 tkr, av vilket 550 tkr är kostnader för facklig tid. Kontot för facklig tid är något underbudgeterat. Stöd till verksamhet redovisar ett underskott om 476 tkr, som beror på att projektledartjänsten som togs bort 2013 inte var budgeterad.

Stöd till verksamhet

För att driva utveckling i verksamheten och säkerställa verksamhetens behov av kunskap inom de olika sakområdena finns tre strategier: en för socialtjänst, en för utbildning och en för teknik. Två av strategierna är nyrekryterade. Verksamhetschefen har det operativa ansvaret

för tjänsterna. Tjänsten som GIS-samordnare har utvecklats och nödvändiga uppdrag köps.

Sekretariat

Sekretariatet tar hand om all inkommande post, sköter registrering och avgör om och hur ärendena ska remitteras internt i kommunen. Funktionen sammanställer föredragningslistor till kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och utskotten samt svarar för sekreterarskapet i samtliga politiska organ och i vissa arbetsgrupper. I uppgifterna ingår också ansvar för expediering av beslut och uppföljning av dessa. Sekretariatet ansvarar även för kommunens arkivfunktion.

Ekonomifunktion

Ekonomifunktionen ansvarar för kommunens långsiktiga och strategiska arbete i ekonomi-frågor. Funktionen är såväl stödjande som styrande och beslutande. Ekonomifunktionen är kommunens verkställande organ för den ekonomiska förvaltningen och ska ge den politiska organisationen och förvaltningsorganisationen så god service som möjligt. All samordning och styrning är sammanförd till ekonomifunktionen. Ekonomen och ekonomiassistenten på Grums Hyresbostäder AB har sin arbetsplats i gemensam service. Funktionen redovisar ett mindre underskott som beror på kostnader i samband med personalbyte samt uppgradering av ekonomisystemet. En upphandling av banktjänster har genomförts och förberedelser påbörjats för att byta bank.

Personalfunktion

Personalfunktionen har både en strategisk uppgift och en serviceuppgift. Den strategiska uppgiften är att på kommunledningsnivå utveckla en personalpolitik som hålls samman under gemensamma värderingar och som bidrar till att verksamheterna samverkar på bästa sätt för kommunen. Det strategiska arbetet ska öka möjligheterna att rekrytera och behålla medarbetare. Uppgifterna inom personalfunktionen är, beroende på art, stödjande, styrande eller bestämmande. Personalfunktionens underskott beror på upplupna semesterlöner samt ökade kostnader för kursverksamhet och konsulttjänster på grund av att personal fått nya



ansvarsområden. Det största underskottet avser facklig verksamhet och beror på efterjustering av facklig tid för lärarförbunden samt på utbetalning av innestående kostnader i samband med pensionering.

It-funktion

Inom funktionen hanteras kommunens it-frågor för såväl hård- som mjukvara för datorer och telefoni inklusive kommunens telefonväxel och bredbandsfrågor. Uppdraget ska utföras enligt fastställda strategier och policydokument. Funktionen är stödjande, styrande och beslutande. Funktionen arbete utfördes enligt budget och 2013 års planering. Åtgärder av större omfattning var utbyte och uppgradering av arbetsplatser och officepaket, som reglerats med tidigare beviljat investeringsbidrag, synkronisering av e-post och kalender för flera arbetsgrupper, säker inloggning för föräldrar, elever, övriga medborgare och personal, tillfällig lösning för trådlöst nät på Jättesten och förberedelse för nätbyggnation 2014, byte och uppgradering av vissa servrar och verksamhetssystem. Samverkansarbete med kommuner har skett, bland annat med underlag till upphandling för datakommunikation till egna verksamheter som idag täcks av Quadracomavtalen som upphör 2015, påbörjat underlagsarbete till telefoniupphandling, integrationer för e-tjänster med mera.

Bredband

I samarbete med länsstyrelsen, Region Värmland och länets kommuner fortsatte arbetet för ytterligare utbyggnad av fibernoder, som övriga aktörer kan ansluta sig till. En bredbandsstrategi för kommunen 2013–2020 har tagits fram och beslut togs av kommunfullmäktige 2013 som är grunden för fortsatt arbete. Region Värmland har antagit en länsstrategi för samma period som kommunerna yttrat sig över, båda strategierna utifrån den nationella strategin. Ansökan om stöd till utbyggnadsmedel kan 2014 göras till Region Värmland. *Fiber till byn*-projekt har pågått i stort sett i alla kommundelar.

Det fortsatta länsarbetet ”Bredbandsamordning Värmland” består av Region Värmland, länsstyrelsen och länets kommuner.

Informationsfunktion

Informationsfunktionens uppgift är att hjälpa kommunens organisation med kommunikation internt och externt samt marknadsföring av kommunen för att stärka och utveckla kommunen som boende-, besöks- och etableringsort. I uppdraget ingår också att ansvara för information i kris och vid extraordinära händelser. Uppdraget ska utföras enligt fastställda strategier och policydokument. Funktionen är stödjande, styrande och beslutande.

Säkerhet

Tjänsten köps från Karlstadsregionens räddningstjänstförbund. It- och informationssäkerhet ingår.

Uppföljning av konkreta mål

Utveckla fler e-tjänster genom att delta i länssamverkan.

Målet är uppfyllt. I samband med e-dagen 2013 lanserade Värmlands kommuner en gemensam plattform med ett antal e-tjänster. Grums kommun lanserade då sex nya tjänster: anmälan om serveringsansvarig personal; ansökan om autogiro; ansökan om inackorderingstillägg; ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrad; ansökan om tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap; avanmälan av oljecistern.

Beslut och lansering av varumärket.

Målet är delvis uppfyllt. Lanseringen blir under 2014. Fördröjningen beror på att förslaget har skickats på en bred remissrunda.

Ett ledarskapsprogram genomförs.

Målet är uppfyllt. Utbildningen startade i oktober och avslutas våren 2014.

Sjukfrånvaron ska inte överstiga 4,3 procent.

Målet är inte uppfyllt. Sjukfrånvaron uppgick till 5,9 procent. Ett utökat arbete med långtids-sjukskrivningen och rehabiliteringsärenden påbörjades. Det är för tidigt att kunna utläsa något resultat av detta.

Verksamhet



Uppdraget är att utföra tjänster inom exempelvis omsorg, lärande och teknisk service. Verksamheten inom denna enhet är mycket stor, både vad gäller medarbetare och budget. Tjänsterna som utförs i verksamheten ska utföras med den kvalitet och service som det beslutats om i uppsatta kvalitetsmål och utföras på ett så rationellt sätt som möjligt.

Verksamheten leds av en verksamhetschef. Uppgiften att vara "verksamhetschef för den kommunala hälso- och sjukvården" ingår som en del i chefskapet för verksamhetschefen.

Omsorg om äldre

Äldreomsorgen består bland annat av Edholms, Järpegatans, Karlbergs och Segmons äldreboistäder. Hemtjänsten samt kommunrehabiliteringen och kommunsjuksköterskorna hör också till området.

Kommunen har ännu inte infört LOV (lagen om valfrihet).

Resurscentrum Linden har tio korttidsplatser och ytterligare två platser som tillhör mottagningsteamet.

Hemtjänstpersonalen arbetar dag- och kvällstid i arbetslag fördelat i kommunen.

Mottagningsteamet arbetar dag- och kvällstid med de kunder som skrivs ut från sjukhus direkt till hemmet.

Servicegruppen arbetar dagtid måndag till fredag och utför inköp, städ och tvätt.

Nattetid finns nattpatrull med hela kommunen som arbetsfält.

Under 2013 stabiliserades kostnaderna för utskrivningsklara från sjukhus och behovet av korttidsplatser kunde tillgodoses.

Kommunen ansvarar för sjukvård i hemmet till personer som är sju år och äldre och till dem som bor i särskild bostad. Allt fler svårt sjuka väljer att vårdas i hemmet. Personalomsättningen har varit hög och vakanser har funnits, bemanningsföretag behövde anlitas och det var höga kostnader för introduktion av nya tjänster och annonsering.

Kommunrehabiliteringen ansvarar för hjälpmedelshantering, träning på kommunrehab, korttidsvård, insatser vid särskilt boende för äldre, i egna hem samt i gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning. Ett stort antal multisjuka kunder och vård i livets slutskede påverkade arbetsbelastningen.

Under året pågick 50 ärenden. De flesta ligger i storleksordningen 1 000–20 000 kronor.

Uppföljning av konkreta mål

Ta fram handlingsplan för utveckling av demensvården 2013–2015.

Målet uppnått. Arbete genomfördes av demenssköterska och strateg i samråd med medicinskt ansvarig sjuksköterska och landstinget.

Utreda behovet av boendialternativ för personer med svår demensproblematik med utåtagerande beteende.

Ingår i utredningen om behov av boende för äldre.

75 procent av personer på särskilt boende erhåller riskbedömning och är registrerade i Senior alert.

Målet uppnått.

70 procent av personer med hemsjukvård ska ha en läkemedelsgenomgång.

Målet delvis uppnått. Samverkan pågår med landstinget och målets uppfyllelse beror till stor del på läkarens möjlighet. Läkemedelsgenomgångar förutsätter läkarmedverkan.

Utreda möjlighet att starta upp dagverksamhet.

Utredning är påbörjad och fortsätter med inriktning på budgetarbete 2015.

Resultat

Årets resultat är –1,4 mkr.

Ekonomiskt resultat

(tkr)	Resultat	Resultat	Budget- avvikelse
	2012	2013	
Kostnader	112 349	112 242	– 1 219
Intäkter	19 816	19 068	– 194
Netto	92 533	93 174	– 1 413

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning

I kommunen finns tre bostäder med särskild service: Åsgatan, Åshammar och Floravägen med olika inriktning. Två av gruppboendestäderna har en speciell inriktning för personer med autism och för personer med omfattande funktionsnedsättning, som syn- och hörselskador.

Den dagliga verksamheten är uppbyggd utifrån den enskildes behov och förutsättningar. Den dagliga verksamheten sysselsätter 27 personer med varierande funktionsnedsättning.

Legotjänst är den dagliga verksamhet som gör arbeten åt olika företag i länet. En mindre grupp arbetar också med uteaktiviteter när möjlighet ges. Under året flyttade den dagliga verksamheten in i nya lokaler, vilket var mycket lyckat. För närvarande deltar 26 personer.

Under 2013 fick 10 (7) personer med psykisk ohälsa stöd i bostaden eller stöd vid fritidsaktiviteter. Sysselsättningsverksamheten har en egen lokal i Sveaplan som kallas ”Femman” och där deltog 9 (8) personer.

Feriepraktik för ungdom genomfördes, 111 (152) ungdomar hade möjlighet till två veckors feriepraktik.

Arbetscentrum för ungdomar är till för yngre personer som inte kommit in på arbetsmarknaden och går på försörjningsstöd. 24 ungdomar var inskrivna på Arbetscentrum och deltog i den reguljära verksamheten. Arbetscentrum ska stödja ungdomarna så att de får struktur på sin vardag och kommer ut i en sysselsättning i form av arbete, studier eller annat och på detta sätt ska antalet ungdomar med försörjningsstöd minska och psykisk ohälsa förebyggas genom att bryta ett utanförskap.

Uppföljning av konkreta mål

Handlingsplan för att möta framtida behov av bostadsalternativ. Utgångspunkt från genomförd enkät från 2012.

Enkät genomförd, arbete med handlingsplan pågår med utgångspunkt från kundönskemål som framkom i enkäten.

Analysera inventering, gjord 2012, och göra en handlingsplan för fortsatt arbete.

Inventeringen inte klar, arbete pågår tillsammans med landstingets psykiatri.

Fördubbla antalet kunder placerade utanför Legotjänst (från 10 procent till 20 procent).

Inte klart, men arbete fortsätter med inriktning för fler platser utanför daglig verksamhet på Sveagatan 61.

Ekonomiskt resultat

Årets resultat är -0,7 mkr.

Verksamheten personlig assistans gav ett underskott på 1,7 mkr. Kommunen har i vissa ärenden en större kostnad per timme för att bedriva personlig assistans än vad man får i ersättning från Försäkringskassan. Kommunen har inte lyckats nå kostnadstäckning beroende på bland annat introduktion, arbetsmiljöåtgärder, hög omsättning av personal, övertaligheter samt omplaceringar. Försäkringskassan har också förändrat bedömningen för rätten till personlig assistans, vilket gjort att kommunen får stå för hela kostnaden för vissa kunder.

(tkr)	Resultat 2012	Resultat 2013	Budget- avvikelse
Kostnader	65 341	65 409	157
Intäkter	30 001	28 555	-874
Netto	35 340	36 854	-717

Omsorg om individ och familj (IFO)

Verksamheten omfattar förebyggande insatser, hemma-hos-verksamhet, gruppverksamhet och personligt stöd. Dessutom ingår vård i familjehem, försörjningsstöd och kostnader för institutionsvård. Kommunen har inga egna institutioner.

Försörjningsstöd

Kostnader för försörjningsstöd uppgick under 2013 till 9 167 000 kr jämfört med 9 315 000 kr 2012. Mot budget 2013 resulterade det i ett underskott med cirka 917 000 kr. Under 2013 ansökte 190 nya kunder om försörjningsstöd jämfört med 177 stycken 2012.

Antalet utförsäkrade från Försäkringskassan fortsatte öka. Riksnormen för försörjningsstöd ökade under 2013. I Grums kommun fick 208 (241) hushåll försörjningsstöd. Trots att färre hushåll beviljats försörjningsstöd är det dock ökade kostnader på grund av att fler personer INOM hushållen inte är självförsörjande.

Familjehemsvård

Föräldrar med missbruksproblem och föräldrar med funktionsnedsättning ökade. I flera familjer har missbruket eskalerat och de insatser som har funnits i hemmet har inte varit tillräckliga. Barnen har placerats utanför hemmet och har ibland även en kontaktfamilj som komplement till familjehemmet. Under 2013 var 37 (35) barn placerade i familjehem.

Institutionsvården för barn och unga ökade 2013. Det förekom föräldra-barn-placering på ett akut utredningshem, vilket medförde stora kostnader utöver budget. Totalt under året placerade kommunen åtta barn/ungdomar, varav två enligt LVU.

Övrigt

I början av 2011 startade Grums kommun ett boende för ensamkommande barn 13–17 år. I februari 2012 startades ett utslusningsboende på Strandgatan i Slottsbron för de ensamkommande barnen från HVB Hotellgatan i Grums som nu har flyttat till Järpegatan i Grums kommun.

Det finns idag två familjebehandlare som arbetar med olika riktade insatser både individuellt och i grupp, främst familjer.

Uppföljning av konkreta mål

Socialtjänstens öppenvård via Växtriket inriktas på ungdomar i högstadieåldern. Alla ungdomar ska nås av minst en aktivitet.

Målet delvis uppnått. Alla ungdomar nås i årskurs 6–9 av Tobaksfri duo. Nätverksarbete

påbörjat mellan IFO och elevhälsa för att arbeta vidare utifrån fakta i ELSA-undersökningen.

Utveckla öppenvården med inriktning på förebyggande arbete för ungdomar med missbruksproblem. Kartläggning och inventering.

Målet delvis uppfyllt. Arbete pågår genom Växtriket och samverkan med skolan.

Handlingsplan tas fram för hur kommunen ska samverka med arbetsförmedlingen med särskild inriktning mot ungdomar.

Målet delvis uppnått. Idag finns ett bra samarbete med trepartssamtal. Grums kommun samverkar också i projekt Lärning 2.0. Kommunen har också ett nytt gemensamt projekt, Utsikten, med arbetsförmedlingen framtaget via Samspelet samt ett nytt projekt för att minska arbetslöshet bland ungdomar.

Ekonomiskt resultat

Verksamhetens resultat är -2,3 mkr.

Kostnaderna för försörjningsstöd minskade med 150 tkr, men överskred budget med 0,9 mkr.

Kostnaderna för familjehemsvård ökade med 0,4 mkr och gav ett underskott i förhållande till budget på 1,2 mkr.

Institutionsvården av barn och unga gav ett underskott om 0,7 mkr.

(tkr)	Resultat 2012	Resultat 2013	Budget- avvikelse
Kostnader	57 284	59 625	- 16 238
Intäkter	20 934	25 003	13 960
Netto	36 350	34 622	-2 278

Förskoleverksamhet

Förskolan är det första steget i skolväsendet och ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande, men till skillnad från den obligatoriska skolan finns i förskolan inga kunskapskrav som barnen ska uppnå. Kraven ställs istället på förskolan vars verksamhet ska ge barnen förutsättningar att lära och utvecklas.

I Grums förskola får man vid behov en kostnadsfri placering för att maximera varje barns möjlighet till utveckling. Verksamheten har under året fått flera nya lokaler och kunnat lämna små fristående avdelningar som möjliggjort ett bättre samarbete inom förskolan.



Uppföljning av konkreta mål

Entreprenöriellt lärande införs som ett naturligt sätt att arbeta med barnens utveckling och stimulans till lärande.

Målet är delvis uppnått. Förskolan arbetar med framtidsfrön!

Familjen erbjuds förskoleplats inom två månader. Förstudie genomförs för att kartlägga hur verksamhetsmålet ska uppnås.

Målet är delvis uppnått. Verksamheten kan erbjuda plats inom två månader men inte alltid på önskad förskola.

Varje förskolas arbete med att motverka alla former av mobbning, kränkningar och trakasserier ska intensifieras. Likabehandlingsplaner ska vara reviderade och aktuella.

Samtliga som arbetar inom förskolan ska ha relevant utbildning för sitt uppdrag. Öka andelen förskollärare med minst 20 procent för att klara den pedagogiska ledningen.

Målet är delvis uppnått. Likabehandlingsplaner är reviderade och varje förskola har kartlagt sin miljö och arbetar med att motverka all form av mobbning, kränkningar och trakasserier. Förskolan arbetar med barnkonventionen. Andelen förskollärare är lägre än 20 procent, eftersom det inte har varit någon naturlig avgång av barnskötare som har ersatts av förskollärare.

Resultat

Årets resultat var -1,8 mkr. Barn- och utbildningsverksamhetens omorganisation från hösten 2013 medförde kostnader för flyttverksamhet och avveckling av tillfälligt hyrda förskolelokaler som inte kunnat inrymmas i budget. Även högre löneökningar än planerat påverkade resultatet. Ytterligare en ökning av antalet familjer som bor i kommunens norra delar som valt förskola/barnomsorg inom Karlstads kommun utgör en del av underskottet. Tillfälliga resursförstärkningar inom personalorganisationen bidrog också till kostnadsökningar.

Ekonomiskt resultat

(tkr)	Resultat 2012	Resultat 2013	Budget- avvikelse
Kostnader	49 656	50 645	- 1 868
Intäkter	7 846	7 786	39
Netto	41 810	42 859	- 1 829

Grundskola och skolbarnsomsorg

Nya F-3-områden skapades av de gamla F-5-områdena. Jättestensskolan har blivit kommunens enda skola för elever åk 4-9 där det också finns möjlighet att delta i fritidshemsverksamhet. Ombyggnationer av verksamhetens lokaler har skett i olika stor grad i kommunen. Den största renoveringen var på Jättestensskolan där man handikappanpassade stora delar och byggde ny entré samt renoverade och byggde teorisalar i gamla hemkunskapslängan. Man har också lagt ned mycket tid och pengar på att få en mycket bra utemiljö. Eleverna var delaktiga i hela processen men extra engagerade i utemiljön. Barn- och utbildningspersonal i hela grundskolan och förskolan arbetade gemensamt fram en vision för verksamheten.

Uppföljning av konkreta mål

Minst 92 procent av eleverna är behöriga att söka till ett nationellt gymnasieprogram.

Målet är inte uppfyllt. När det gäller andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till gymnasieskolan och det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 finns en viss divergens. Meritvärdet i kommunen har påtagligt ökat medan behörigheten till gymnasieskolan inte har ökat. Detta beror till största delen på att cirka 15 procent av de som slutade årskurs 9 var utrikesfödda och sent anlända till Sverige. De till Sverige sent anlända eleverna klarade av studierna på ett utmärkt sätt med undantag för engelska.

Samtliga lärare har behörighet i det ämnelde ämnen som de undervisar i.

För åk F-5 alternativt F-3 är målet i stort uppnått. För åk 6-9 alternativt 4-9 är målet delvis uppfyllt. Det är bättre överensstämmelse mellan ämnesbehörighet och elever nu än tidigare.

Samtliga arbetslag har påbörjat utbildning i entreprenöriellt lärande.

Målet är delvis uppnått. Det finns mer att göra vid kontakten med lokala företag.

Ett nöjd-elev-/vårdnadshavarindex införs för att mäta upplevd trivsel, trygghet och säkerhet. Likabehandlingsplanerna revideras årligen.

Målet är delvis uppnått. Likabehandlingsplanen upprättas årligen, inför läsårsstart.

Resultat

Årets resultat var -1,1 mkr. Den främsta orsaken till underskottet var omorganisationen från hösten 2013. Lärarnas löneavtal gav omkring 1 procent högre löneökningar än budgeterat. Skolskjutsverksamheten gav dock ett överskott eftersom den nya skolorganisationen, där samtliga elever i årskurs 4–9 samlats på en skolenhet, kräver färre körningar.

Ekonomiskt resultat

(tkr)	Resultat 2012	Resultat 2013	Budget- avvikelse
Kostnader	102 221	102 278	2 837
Intäkter	5 343	5 316	1 725
Netto	96 878	96 962	-1 112

Gymnasieskola och vuxenutbildning

Grums kommun bedriver ingen egen gymnasieverksamhet eller vuxenutbildning. Dessa båda verksamheter administreras genom det kommunala informationsansvaret, KIA.

Resultat

Årets resultat var 1,1 mkr. Orsaken var minskade kostnader för interkommunala ersättningar inom gymnasieskolan och större intäktsnivåer för statsbidrag än budgeterat inom vuxenutbildningen. Även intäkter från Migrationsverket påverkade resultatet positivt. Outnyttjade resurser för personal inom administration bidrog också till överskottet.

Ekonomiskt resultat

(tkr)	Resultat 2012	Resultat 2013	Budget- avvikelse
Kostnader	47 239	42 074	-742
Intäkter	5 107	2 808	1 794
Netto	42 132	39 266	1 052

Område kost och städ

Kost- och städområdet ansvarar för matproduktion och städning inom Grums kommun.

Kostenheten har två tillagningskök och 13 mottagningskök. Centralköket på Jättestensskolan lagar mat till alla skolor och förskolor utom Borgviks förskola, samt till en del av kommunens äldreomsorg.

Under 2013 stängdes mottagningsköken Paviljongen och Lärkan och ett nytt mottag-

ningskök på Viljans förskola öppnades. Antalet ätande elever och pedagoger ökade i skolrestaurangen på Jättesten med anledning av att alla fyror och femmor från höstterminen går på Jättestensskolan. Matportionerna har därför blivit färre på Södra skolan samt Slottsbrons och Skruvstads skola. Det produceras cirka 1 300 lunchportioner hos kostenheten, kvällsmat lagas till Lindens äldreboende.

Städenheten ansvarar för städning i kommunens fastigheter och till några externa kunder. Totalt städas cirka 24 000 kvadratmeter varje vardag fördelat på 36 städobjekt.

Uppföljning av konkreta mål

Arbete med att miljöcertifiera städenheten påbörjas.

Att miljöcertifiera städenheten medför en hög kostnad och därför har kommunen börjat med att miljödiplomera enheten som ett steg närmare en mer miljöanpassad och klimatsmart verksamhet. Utbildning för all städpersonal har planerats och genomförs under våren 2014. Karlstads kommuns koncept används.

Den kastade maten ska minska med 10 procent.

Matsvinnet från skolmaten mättes både under våren och på hösten. Målet med att minska den kastade maten med 10 procent uppnåddes.

En enkät om matkvaliteten ska genomföras i matråden inom skolan, i äldreboenden och i barnomsorgen.

Enkät om skolmaten har inte hunnits med på grund av att mycket arbete har lagts på att få den nya skolorganisationen att fungera. På grund av brist på tid har inte heller de planerade intervjuerna med kunder inom äldreomsorgen genomförts.

Mat som lagas från grunden ska öka med 10 procent.

Målet är uppnått. Maten som lagas från grunden ökade med 10 procent.

Resultat

Kost- och städområdets resultat är -159 tkr.

Kostenhetens underskott är 363 tkr. Orsaken till underskottet är att portionspriset inte täcker kostnaderna. Kostenheten minskade dock sitt underskott med 46 tkr jämfört med 2012. Det beror på att inköp av ekologiska livsmedel minskats av besparingsskäl och att en ny livsmedelsupphandling som ger lägre priser trädde i kraft under hösten.

Stadsområdet uppvisar ett överskott på 204 tkr. Överskottet har flera orsaker som till exempel bra avtal på kemisk-tekniska produkter, återhållsamhet vid vikarietillsättning, få maskininköp och mycket extra beställningar på bygg- och flyttstädning.

Ekonomiskt resultat

(tkr)	Resultat 2012	Resultat 2013	Budget- avvikelse
Kostnader	18 948	18 811	
Intäkter	18 261	18 152	
Netto	687	659	-159

Område kultur och fritid

Område kultur och fritid har ansvar för biblioteks- och badhusverksamheterna, kulturprogram, stöd till föreningsdrivna kulturskolan, stöd till kulturföreningar, lokalhållande föreningar, handikappföreningar och studieförbund. Området administrerar bidrag för skötsel av idrottsanläggningar och stöder det rörliga friluftslivet genom drift av badplatser, bidrag till vandringsleder och båt- och hamnanläggningar.

Kulturverksamheten i kommunen sköts av studieförbunden, hembygdsföreningarna och folketshusföreningarna med understöd av kulturenheten. Samarbetet mellan biblioteken i länet utökades och förbättrades ytterligare. Nu är samtliga värmländska kommuner anslutna till den gemensamma servern i Karlstad och den gemensamma webbplatsen www.bibliotekvarmland.se får fler och fler besökare. Jättestensskolan har systemet Freelib som är kopplat till kommunens Book-it-system.

I bad- och sporthallen får alla barn i Grums kommun simundervisning. Simkunnigheten bland barnen i kommunen är 97 procent.

Uppföljning av konkreta mål

Samtliga idrottsanläggningar ska få en statusbedömning.

Måluppfyllnad: Billerudshallen har fått en bedömning utifrån föreningens genomgång av anläggningen. Det finns ett bedömningsformulär som ska användas vid bedömningen.

Inventera möjliga områden lämpliga för spontanidrott.

Måluppfyllnad: Ett förslag är området mellan tennisbanorna och Billerudshallen, som är lämpligt för till exempel styrketräning utomhus.

Ta fram förslag till förbättringar i biblioteket.

Genom MTM, Myndigheten för tillgängliga medier, kan bibliotekarien ladda hem och bränna skivor till personer med funktionsnedsättning. Personalen går sedan hösten 2012 på utbildning inom it, marknadsföring och bemötande och det leder till en bättre och mer medveten service.

Revidera kulturmiljöprogrammet från 1991, område för område.

Kommunarkitekten, miljöstrategen och områdeschefen har startat arbetet med att revidera kulturmiljövårdsprogrammet från 1991. En person/student ska inventera kulturmiljöer i sommar/höst med start i Borgvik, kommunens enda område som är klassat som riksintresse.

Ekonomiskt resultat

Verksamheten har följt budget.

Verksamheten båt- och badplatser har ett underskott på 315 tkr, varav 184 tkr beror på kapitalkostnader för Borgviks hyttruin som belastar området.

Bad- och sporthallen hade kapitaltjänstkostnader om 147 tkr som inte var budgeterade.

(tkr)	Resultat 2012	Resultat 2013	Budget- avvikelse
Kostnader	19 289	19 347	
Intäkter	3 217	2 953	
Netto	16 072	16 394	-51

Gata

Flera vattenläckor i början av 2013 var kostsamma på grund av den kalla vintern och djup tjäle.

Läcksökning resulterade i minskade inköp av vatten med cirka 150 kubikmeter per dygn.

På avloppsreningsverkets olika enheter renoverades det andra biosteget och slamskrapan. En av blåsmaskinerna byttes ut.

Luftvärmepumpar i pumpstationer monteras löpande för att få ner energikostnader.

Beläggningsarbeten av större karaktär har utförts på Gamla vägen och Sveagatan.

Uppföljning av konkreta mål

Utarbeta handlingsplan för ökad samverkan inom va och renhållning.

Renhållningen har ett nätverk för samverkan genom Avfall Värmland och Grums kommun även genom Avfall Syd. Inom va anordnas konferenser för samtliga värmländska kommuner två gånger årligen.

Utifrån handlingsplan för estetiskt höjande åtgärder i Grums centrum fortsätta arbetet med konkreta åtgärder främst avseende växter.

Under 2013 anlades gräsmatta vid Såifa-parkeringen. Julbelysningen utökades och finns nu även utmed Gamla vägen.

Källsortering i kommunal verksamhet.

Plan för hur matavfallet ska tas om hand arbetas fram genom samverkan med Kil, Hammarö och Forshaga kommuner.

Resultat

Verksamheten redovisade ett underskott på 0,1 mkr.

Ekonomiskt resultat

(tkr)	Resultat 2012	Resultat 2013	Budget- avvikelse
Kostnader	68 088	67 574	
Intäkter	54 327	53 133	
Netto	13 761	14 441	- 109

Fastighet

Totalt blev det i princip ett nollresultat mot budget för fastighet. Verksamheten har medvetet hållit nere på underhållskostnaderna för att klara budget. Större planerade underhållsåtgärder som utfördes under året var målning av "Gula huset" på Södra skolan och målning av förskolan i Borgvik. Underhållsbehovet på fastigheterna är stort och mer underhåll är nödvändigt under kommande år.

Skolprojektet på Jättestensskolan som utfördes under året fungerade bra både tidsmässigt och ekonomiskt.

Skruvstads skola anpassades till förändrad verksamhet. Kostnaden, cirka 100 000 kr, belastade driftbudgeten.

Försäljning av fastigheter pågår. Vissa objekt drar dock ut på tiden på grund av att Lantmäteriet måste göra avstyckningar.

Fastighetsservice

Det finns en avvikelse mot budget på fastighets-skötarcentralen. Anledningen är att viss tid är svår att debitera ut på de olika fastigheterna och en differens uppstår då mellan intäkter och kostnader för arbetade timmar. Ett exempel är kostnader för driftövervakning där tid läggs ner på flera olika projekt. Ett annat exempel är energistatistik där man arbetar med många olika projekt samtidigt och det är svårt att fördela ut tiden på de olika objekten.

Även inköp av bland annat förbrukningsmaterial och förbrukningsinventarier belastar fastighetsskötarcentralen. Mål för område fastighet regleras via avtal mellan kommunen och Grums Hyresbostäder AB.

Resultat

Verksamheten redovisade ett underskott på 42 tkr.

Resultatet på fastigheterna varierar beroende på hur mycket akut respektive planerat underhåll som utförts. Badhuset gick under året med ett underskott på 800 tkr. Kostnaden för ett larm på badhuset belastade driften med 300 tkr.

Ekonomiskt resultat

(tkr)	Resultat 2012	Resultat 2013	Budget- avvikelse
Kostnader	38 721	38 399	
Intäkter	36 470	33 412	
Netto	2 251	4 987	- 42

Personalanalys



Personalanalysen syftar till att ge en aktuell och samlad bild av kommunens personal. Viss statistik redovisar tillsvidareanställd personal medan en del av statistiken redovisar både tillsvidareanställd personal och personal med tidsbegränsad anställning. Det framgår i tabellerna vilken personalgrupp statistiken åsyftar. Statistiken gäller för januari–december om inget annat avses.

Viktiga händelser under 2013:

- Omorganisationen inom äldreomsorgen och skolan slutfördes under året.
- Fyra ledarutvecklingsdagar för kommunens chefer genomfördes under hösten.

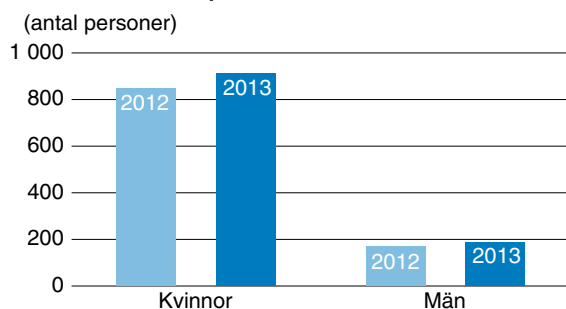
Personalstatistik

Antal tillsvidareanställda per verksamhet
31 december respektive år

Verksamhet	2011	2012	2013
Barn och utbildning	228	199	191
Fastighet*	2	3	2
Gata	25	27	23
Individ och familj	28	37	40
Kultur och fritid	13	12	12
Kost och städ	36	35	35
Omsorg om funktionsnedsatta	84	82	73
Äldreomsorgen	213	206	200
Gemensam service	37	37	37
Medborgarkontoret	12	11	14
Ledning verksamhet	15	15	15
Totalt	693	664	642

* Ingår i arbetsmarknadsåtgärder.

Samtliga anställda uppdelat på kön 31 december respektive år



83 procent av Grums kommuns anställda är kvinnor och 17 procent är män. De flesta av kommunens anställda arbetar inom verksamheterna barn och utbildning, omsorgen om funktionsnedsatta eller äldreomsorgen. Det är verksamheter som traditionellt sett representeras av kvinnor, vilket är förklaringen till den ojämna könsfördelningen.

Antal tillsvidareanställda uppdelat på kön och sysselsättningsgrad 31 december 2013

Verksamhet	2012				2013			
	Män		Kvinnor		Män		Kvinnor	
	Heltid	Deltid	Heltid	Deltid	Heltid	Deltid	Heltid	Deltid
Barn och utbildning	27	3	149	20	25	3	144	19
Fastighet*	3	0	0	0	2	0	0	0
Gata	25	0	2	0	22	0	1	0
Individ och familj	14	0	21	2	15	0	23	2
Kultur och fritid	1	0	4	7	1	0	4	7
Kost och städ	0	0	22	13	0	0	22	13
Omsorg om funktionsnedsatta	7	4	31	40	6	3	29	35
Äldreomsorgen	1	3	30	172	0	4	37	159
Gemensam service	8	0	24	5	8	0	24	5
Medborgarkontoret	5	0	5	1	5	0	4	5
Ledning verksamhet	3	1	11	0	3	1	11	0
Totalt	94	11	299	260	87	11	299	245

* Ingår i arbetsmarknadsåtgärder.

Rekryteringsbehovet

Behovet att rekrytera på grund av pensionsavgångar ökar kraftigt de närmaste åren. Inom Grums kommun är det relativt vanligt att gå i pension innan man fyllt 65 år, främst bland kvinnor, vilket gör att rekryteringsbehovet på grund av pensionsavgångarna kan inträffa tidigare än vad siffrorna nedan visar.

Pensionsavgångar

2012	2013	2014	2015	2016	2017
22	26	24	15	22	23

Siffrorna för 2012 och för 2013 visar i tabellen antalet personer som har gått i pension. Från och med 2014 är det förväntade pensionsavgångar, det vill säga de medarbetare som uppnår 65 års ålder under respektive år.

Medelåldern bland kommunens samtliga anställda är 49 år för både män och kvinnor.

Medelålder samtliga anställda

Verksamhet	Män	Kvinnor	Totalt
Barn och utbildning	51	50	51
Fastighet*	46	–	46
Gata	49	35	48
Individ och familj	47	44	45
Kultur och fritid	54	52	52
Kost och städ	–	50	50
Omsorg om funktionsnedsatta	53	46	46
Äldreomsorgen	39	49	49
Gemensam service	52	51	51
Medborgarkontoret	54	50	51
Ledning verksamhet	44	54	51
Totalt	50	49	49

* Ingår i arbetsmarknadsåtgärder.

Sjukfrånvaro

Grums kommun hade som mål 2012 att sjukfrånvaron för all personal inte skulle överstiga 4,5 procent. Målet nåddes inte 2012 och inte heller 2013. Sjukfrånvaron har generellt stigit under 2013 i hela Sverige och Grums är inget undantag. Enligt statistik från Försäkringskassan är det framför allt psykisk ohälsa som ökar som orsak till sjukskrivning i hela Sverige. Grums kommun följer trenden som Försäkringskassans statistik visar när det gäller diagnoser för sjukskrivning.

I tidigare årsredovisningar har den totala sjukfrånvarostatistiken hämtats från två olika system. Kommunen har från och med årsredovisning 2013 valt att ta all statistik från systemet Personec P för att få så korrekta siffror som möjligt. Det kan innebära att statistik i tidigare årsredovisningar inte stämmer överens med de siffror som presenteras i årsredovisning 2013.

Redovisningen nedan utgår från SKL:s (Sveriges Kommuner och Landsting) obligatoriska sjukfrånvarostatistik, det vill säga redovisningen innehåller sju nyckeltal där frånvaron redovisas i förhållande till kommunens ordinarie arbetstid.

Nyckeltal 1 = Total sjukfrånvarotid/sammanlagd ordinarie arbetstid.

Nyckeltal 1 Total sjukfrånvaro i procent, hela kommunen

	2011	2012	2013
Total sjukfrånvarotid/sammanlagd ordinarie arbetstid	5,5	5,2	5,9

Nyckeltal 2 = Summa tid med långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer)/total sjukfrånvarotid.

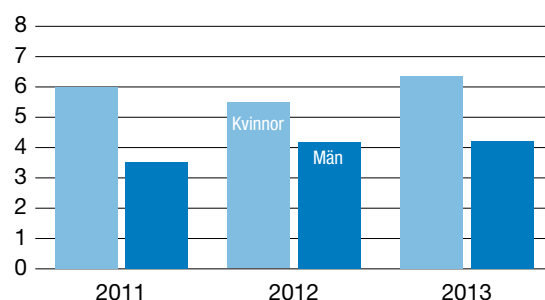
Nyckeltal 2 Summa tid med långtidsfrånvaro i procent, hela kommunen

	2011	2012	2013
Andel långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer)/total sjukfrånvaro	40,15	39,02	37,95

Nyckeltal 3 = Summa sjukfrånvarotid för kvinnor/sammanlagd arbetstid för kvinnor.

Nyckeltal 4 = Summa sjukfrånvarotid för män/sammanlagd arbetstid för män.

Nyckeltal 3 och 4 Total sjukfrånvaro i procent per kön (procent)

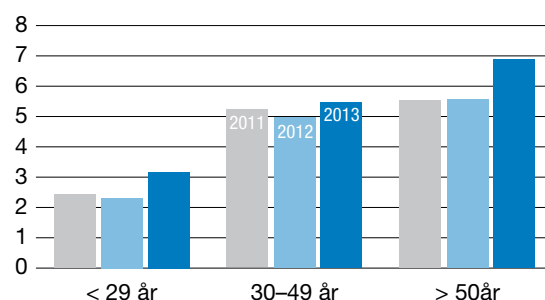


Nyckeltal 5 = Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 29 år och yngre/sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 29 år och yngre.

Nyckeltal 6 = Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30–49 år/sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 30–49 år.

Nyckeltal 7 = Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år eller äldre/sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 50 år eller äldre.

Nyckeltal 5, 6 och 7 Total sjukfrånvaro i procent per åldersgrupp (procent)



I följande tabeller redovisas sjukfrånvaro per verksamhet och per kön och verksamhet.

Total sjukfrånvaro i procent per verksamhet

(Total sjukfrånvarotid/sammanlagd ordinarie arbetstid)

Verksamhet	2011	2012	2013
Barn och utbildning	4,87	5,49	6,78
Fastighet*	27,12	16,31	5,18
Gata	3,85	3,51	3,69
Individ och familj	2,32	2,45	5,65
Kultur och fritid	0,70	1,74	2,27
Kost och städ	4,60	2,97	5,15
Omsorg om funktionsnedsatta	4,86	5,05	6,65
Äldreomsorgen	9,18	6,85	7,16
Gemensam service	2,22	1,62	1,63
Medborgarkontoret	2,69	8,09	4,45
Ledning verksamhet	3,02	5,41	1,17
Totalt	5,56	5,23	5,96

* Ingår i arbetsmarknadsåtgärder.

**Total sjukfrånvaro i procent uppdelat per kön och verksamhet
(Total sjukfrånvarotid/sammanlagd ordinarie arbetstid)**

Verksamhet	2011		2012		2013	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Barn och utbildning	2,72	5,21	5,18	5,55	4,17	7,25
Fastighet*	27,12	0	16,31	0	5,18	0
Gata	4,15	1,66	3,68	1,97	4,07	0,63
Individ och familj	0,43	3,26	2,01	2,72	7,36	4,59
Kultur och fritid	0	0,78	2,43	1,63	0,69	2,63
Kost och städ	0	4,62	0	2,98	0	5,15
Omsorg om funktionsnedsatta	2,19	5,44	1,57	5,72	2,77	7,39
Äldreomsorgen	0,6	9,36	4,14	6,90	4,20	6,34
Gemensam service	0,09	2,95	0	2,13	0,17	2,06
Medborgarkontoret	0,23	4,55	11,47	5,42	9,66	0,83
Ledning verksamhet	3,36	2,83	0	7,33	0,81	1,28
Totalt	3,52	6,00	4,18	5,46	4,20	6,34

*Ingår i arbetsmarknadsåtgärder.

Statistiken nedan visar att korttidsjukfrånvaron, karensdag och dag 2–14 är hög och insatser behövs för att minska korttidsfrånvaron. Upprepad korttidsfrånvaro, fler frånvarotillfällen än sex stycken under en tolv månadersperiod, ska regelbundet följas upp. Målet för 2014 är ytterligare insatser för att minska korttidsfrånvaron och öka medarbetarens hälsa.

Dag 15–28 tolkar Grums kommun också som korttidssjukfrånvaro, men den redovisas i en egen kolumn.

Grums kommun tolkar att sjukfrånvaro över 28 dagar är långtidssjukfrånvaro och har valt att redovisa långtidssjukfrånvaro från dag 29 och uppåt i en kolumn, istället för att redovisa långtidssjukfrånvaro från dag 60 så som SKL:s nyckeltal 2 redovisar.



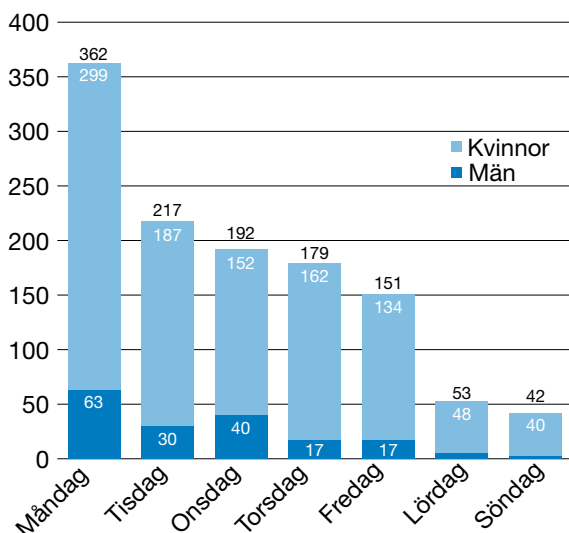
Sjukfrånvarostatistik, kort-/långtidsfrånvaro per verksamhet i procent

(Totala korttidssjukfrånvaron (dag 2–14, dag 15–28)/total sjukfrånvaro samt totala långtidssjukfrånvaron (dag 29–)/total sjukfrånvaro)

Verksamhet	Karens	Dag 2–14	Dag 15–28	Dag 29–
Barn och utbildning	1,53	20,52	4,58	73,37
Fastighet*	1,19	73,81	25,0	0
Gata	1,19	29,93	5,94	62,95
Individ och familj	2,26	16,55	1,75	79,45
Kultur och fritid	1,10	30,77	0	68,13
Kost och städ	1,54	48,39	17,05	33,03
Omsorg om funktionsnedsatta	0,42	16,56	4,29	78,73
Äldreomsorgen	1,09	18,86	5,46	74,59
Gemensam service	2,87	60,29	5,26	31,58
Medborgarkontoret	0,25	2,22	0	97,54
Ledning verksamhet	1,64	73,77	24,59	0

* Ingår i arbetsmarknadsåtgärder.

Sjukanmälan per veckodag 2013



Lön

Medellönen för kvinnor i kommunen var 25 067 kr i månaden, männens medellön var 27 181 kronor i månaden. Det innebär att kvinnornas medellön var 92,2 procent av männens medellön. Under 2012 var medellönen för kvinnor 24 420 kronor i månaden, männens medellön var 26 161 kronor i månaden. 2012 var kvinnornas medellön 93,4 procent av männens medellön och 2011 var siffran 91,6 procent, 2010 91 procent och 2009 låg kvinnans medellön på 89 procent av männens medellön.

Orsaken till löneskillnaderna är flera, men den främsta orsaken är fortfarande att män och kvinnor i stor utsträckning arbetar med olika arbetsuppgifter som nationellt värderas olika. En utvärdering av alla befattningar pågår fortfarande och målet är att en lönekartläggning genomförs under 2014.



Finansiell analys

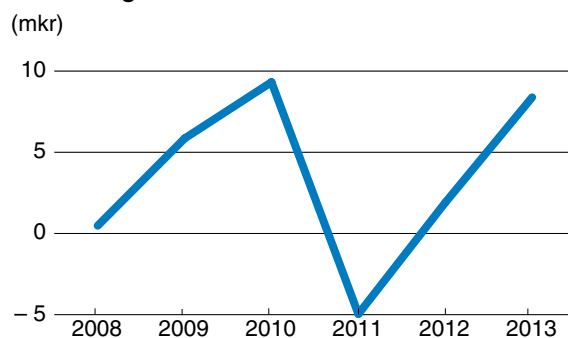
Analys av kommunens finansiella nyckeltal



Förändring av eget kapital

Årets resultat, vilket är detsamma som förändringen av kommunens eget kapital, var 8,4 mkr. Den budgeterade förändringen var 2,5 mkr. Resultatet var alltså 5,9 mkr bättre än budgeterat. I resultatet ingår rörelsestörande intäkter på 8,9 mkr. De avser återbetalning av arbetsmarknadsförsäkringar samt reavinster vid försäljningar av fastigheter.

Utveckling av resultatet



Kommunallagens balanskrav

Kommunallagens balanskrav innebär att kommunen ska ha balans mellan kostnader och intäkter. Årets resultat uppfyller balanskravet. (Om balanskravet inte uppfylls ska kommunen

återställa det egna kapitalet inom tre år. Det går att frångå detta krav om det finns ”synnerliga skäl” för att inte reglera ett negativt resultat.)

Avstämning mot balanskravet

(tkr)	
Årets resultat enligt resultaträkningen	8 382
Avgår reavinster	- 384
Föregående års resultat att återställa	0
Overskjutande resultat	7 998

Resultat före extraordinära poster exklusive avskrivningar

Resultatet visar hur mycket det bidrog till att skattefinansiera nettoinvesteringarna och att amortera på lån. Resultatet var +23,4 mkr, vilket är en ökning med 6,7 mkr från 2012.

Finansnettot

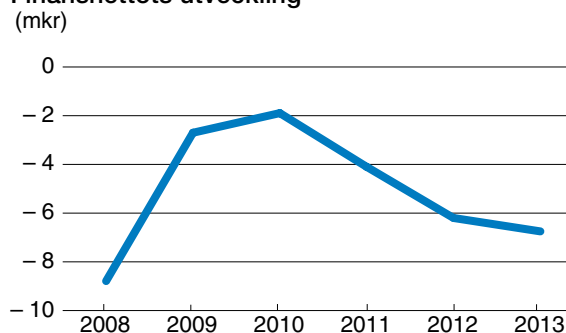
Finansnettot har stor betydelse för hur mycket kommunens verksamheter får kosta. Kommunens finansiella kostnader i förhållande till skatteintäkter är fortfarande en belastning för ekonomin, även om det blivit mer normalt i jämförelse med andra kommuner.

Kommunens låneskuld uppgick till oförändrat 402 mkr. Av låneskulden var 207,5 mkr vidareutlånade till kommunala bolag. Det var alltså räntor på 194,5 mkr som belastade kommunens resultat. Räntorna minskade under året. Finansnettot redovisade ett underskott mot budget.

Kommunens skuldbörda, inklusive pensionsåtagandet i form av avsättning och upptagen ansvarsförbindelse, uppgick vid årsskiftet till drygt 439 mkr, vilket var en ökning med 13 mkr från 2012. Ökningen avser ändrade beräkningsgrunder för pensionsåtagandets värdering.

Enligt kommunens finansiella mål ska den totala skuldbördan, exklusive engångseffekter, minska med 2 mkr, vilket betyder att det finansiella målet uppfylldes. Enligt budgeten skulle kommunen göra avsteg från det finansiella målet för att använda utrymmet till investeringar.

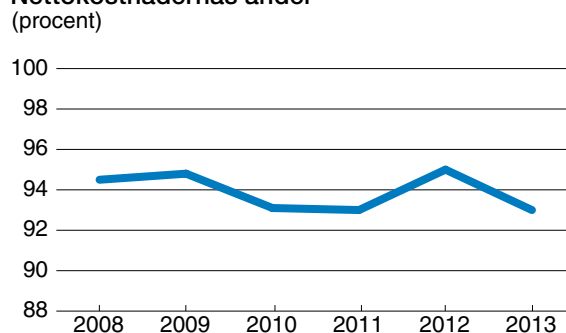
Finansnettots utveckling



Verksamhetens nettokostnad

Ett mått som har stor betydelse för kommunens ekonomi är hur verksamhetens nettokostnad, exklusive rörelsestörande poster, avskrivningar och finansnetto, utvecklas i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag. Relationen, eller nettokostnadsandelen, visar hur mycket pengar kommunen kan lägga på verksamheten utan att behöva höja skatten. En nettokostnad som ökar snabbare än skatteintäkter och generella statsbidrag medför förr eller senare antingen skattehöjning eller neddragningar inom kommunens verksamheter. Enligt Grums finansiella mål ska nettokostnadsandelen vara högst 92 procent. 2013 års andel var 98 procent, således 6 procent sämre än målet. Andelen var budgeterad till 98 procent.

Nettokostnadernas andel



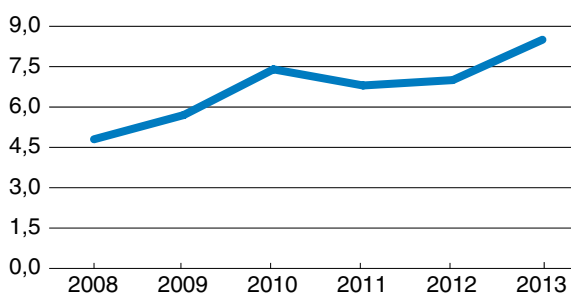
Eget kapital

Det egna kapitalet består av anläggningskapital och rörelsekapital och uppgick till 45,9 mkr. Eget kapital är också skillnaden mellan tillgångar och skulder. Resultatet innebär att en ökad andel av de redovisade tillgångarna var finansierade med egna medel.

Soliditet

Ett mått på kommunens långsiktiga ekonomiska styrka är soliditeten. Den anger hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Den långsiktiga trenden är viktigare än soliditeten vid ett enskilt bokslutstillfälle. Om soliditeten försämras är det ett tecken på att kostnadsnivån bör sänkas. Soliditeten uppgick till 8,5 procent.

Soliditetens utveckling (procent)



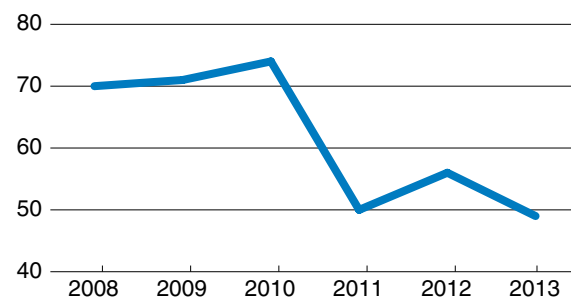
Likvida medel

Kommunens likvida medel ökade med 5,6 mkr och uppgick vid årsskiftet till -3,7 mkr. Det innebär att kommunen belastade den beviljade checkkrediten med 3,7 mkr. Under hösten belastade kommunen checkkrediten fullt ut (30 mkr) vid några tillfällen. Det har förbättrats då utbetalningar av statsbidrag sker mycket tidigare numera. Dessutom hade kommunen under sommaren stora investeringsutgifter till skillnad från den senare delen av året.

Ett mått på kommunens betalningsförmåga på kort sikt är balanslikviditeten, som anger hur stor del av de kortfristiga skulderna som kan betalas på förfallodagen. Balanslikviditeten bör inte understiga värdet 1,0 (100 procent).

Kommunens balanslikviditet var 82 procent. I beräkningen ingår att kommunen hade en outnyttjad kreditgaranti på 26,3 mkr.

Balanslikviditetens utveckling exklusive outnyttjad kreditgaranti (procent)

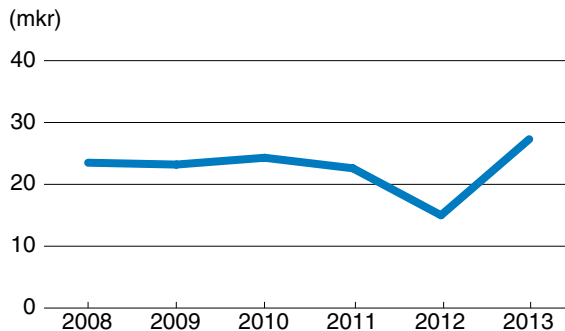


Investeringar

Årets investeringar uppgick till 27,3 mkr.

Större investeringsprojekt var bland annat ombyggnad av skolor och förskolor (18,2 mkr), va-anläggningar (5 mkr) och investeringar i sporthallen (1,1 mkr).

Investeringsutveckling (mkr)



Resultaträkning

Resultaträkningen visar hur det egna kapitalet förändras över tid och hur förändringen uppstått. Av resultaträkningen framgår att driftverksamhetens externa kostnader, exklusive avskrivningar och rörelsestörande poster, var 536 mkr och att intäkterna var 120 mkr. Skillnaden, 417 mkr, visar verksamheternas nettokostnader som ökade med 2 mkr (0,4 procent).

Balansräkning

Balansräkningen beskriver sammansättningen av kommunens tillgångar och skulder. Dessa delas i sin tur upp i kortfristiga (med löptid på högst ett år) och långfristiga tillgångar och skulder. Balansomslutningen vid årets utgång var 537 mkr.

Kassaflödesanalys

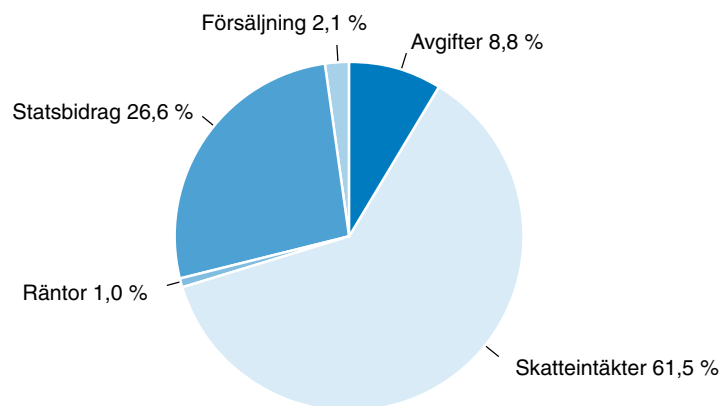
Kassaflödesanalysen redovisar betalningsflödet uppdelat i löpande verksamhet, investeringar och finansiering. Analysens slutresultat är förändringen av likvida medel.

5 år i sammandrag

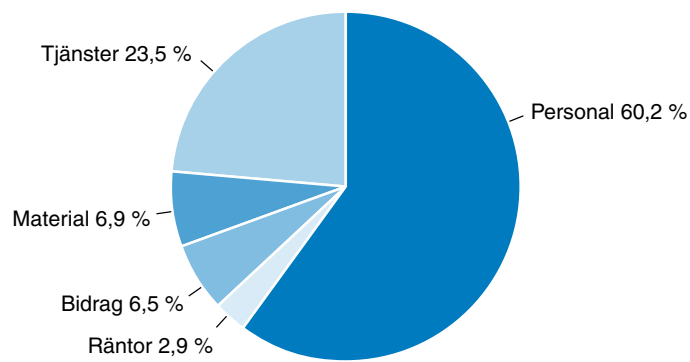
Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011	2012	2013
Resultat efter finansnetto exklusive avskrivningar, tkr	18 713	27 404	9 487	16 720	23 436
Resultat före extraordinära poster, tkr	5 858	9 316	-4 956	1 928	8 382
Årets resultat, tkr	5 858	9 316	-4 956	1 928	8 382
Nettokostnad andel av skatteintäkter					
exklusive avskrivning och rörelsestörande poster i %	95	93	93	99	95
Finansnettots andel av skatteintäkter i %	0,7	0,4	1	1,5	1,5
Avskrivningars andel av skatteintäkter i %	3,1	4,2	3,4	3,4	3,4
Soliditet i %	5,7	7,4	6,8	7	8,5
- exklusive avsättning pensionsskuld	7,3	8,2	8	8,6	10
Balanslikviditet i %	71	74	50	56	49
Skulder i % av omslutning exklusive avsättning pensionsskuld	93	91	92	91	90
Skattesats					
-Kommunal	22,40	22,40	22,40	22,40	22,50
-Landsting	10,75	10,75	10,75	11,20	11,20
Antal invånare 1 januari	9 250	9 142	9 091	9 017	8 939

Var kommer pengarna ifrån?

Var kommer pengarna ifrån?



Vad går pengarna till?





Räkenskaper



Driftredovisning

(tkr)	2012		2013		Netto	Budget- avvikelse
	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt		
Politisk verksamhet	5 291	47	4 367	74	4 293	-547
Medborgarkontor	8 503	1 772	9 791	1 564	8 227	-311
Gemensam service	44 889	2 036	47 988	2 949	45 039	-1 108
Verksamhet övergripande	1 131	2 547	1 083	2 350	-1 267	17
Förskoleverksamhet	48 182	7 796	50 646	7 786	42 860	-1 830
Grundskola*	98 580	5 220	102 279	5 316	96 963	-1 112
Gymnasie- och vuxenutbildning	45 570	5 051	42 075	2 808	39 267	1 051
Äldreomsorg	112 349	19 816	112 242	19 068	93 174	-1 412
Omsorg om personer med funktionshinder	65 341	30 001	65 409	28 555	36 854	-717
Individ- och familjeomsorg	57 284	20 934	59 625	25 003	34 622	-2 278
Kultur och fritid	19 289	3 217	19 347	2 952	16 395	-52
Kost och städ	18 948	18 261	18 811	18 152	659	-159
Fastighet	38 721	36 470	38 399	33 412	4 987	-42
Gata	68 088	54 327	67 574	53 133	14 441	-108
SUMMA	632 166	207 495	639 636	203 122	436 514	-8 608

* Fritidsverksamheten i grundskolan.

Investeringsredovisning

(tkr)	Utgifter	Inkomster	Netto- investering
Förskoleverksamhet	61		61
Grundskola	358		358
Äldreomsorg	80		80
Kultur och fritid	981	994	-13
Fastighet	20 860		20 860
Gata	6 065	369	5 696
Gemensam service	252		252
SUMMA	28 656	1 363	27 293

Resultaträkning

(tkr)	Not	Kommunen			Koncernen	
		Bokslut 2012	Budget 2013	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Verksamhetens intäkter	1	136 435		136 682	169 420	183 232
Varav rörelsestörande poster	2	9 323		8 867	9 323	8 867
Verksamhetens kostnader	3	-541 608		-544 717	-562 548	-576 571
Avskrivningar	4	-14 792		-15 054	-19 255	-19 829
Nedskrivningar		0			0	0
Verksamhetens nettokostnader		-419 965	-428 316	-423 089	-412 383	-413 168
Skatteintäkter	5	347 407	350 852	351 910	347 407	351 910
Generellt statsbidrag	6	80 712	84 962	86 306	80 712	86 306
Finansiella intäkter	7	9 886	5 000	6 804	2 166	1 616
Finansiella kostnader	8	-16 112	-10 000	-13 549	-15 629	-13 575
Resultat före extraordinära poster		1 928	2 498	8 382	2 273	13 089
Extraordinära intäkter					0	
Extraordinära kostnader						-343
Årets resultat		1 928	2 498	8 382	2 273	12 746

Balansräkning

(tkr)	Not	Kommunen			Koncernen		
		Bokslut 2012	Bokslut 2013	Förändring	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Förändring
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar							
Fastigheter och anläggningar	9	250 654	263 542	12 888	475 031	486 485	11 454
Maskiner och inventarier	10	14 435	13 354	-1 081	16 170	14 668	-1 502
Finansiella anläggningstillgångar	11	219 912	219 912	0	7 599	7 384	-215
							0
Summa anläggningstillgångar		485 001	496 808	11 807	498 800	508 537	9 737
Omsättningstillgångar							
Förråd	12	54	52	-2	491	186	-305
Kortfristiga fordringar	13	57 192	43 766	-13 426	63 665	43 928	-19 737
Likvida medel	14	-9 245	-3 666	5 579	-7 852	530	8 382
Summa omsättningstillgångar		48 001	40 152	-7 849	56 304	44 644	-11 660
SUMMA TILLGÅNGAR		533 002	536 960	3 958	555 104	553 181	-1 923
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER							
Eget kapital		37 482	45 864	8 382	36 867	49 605	12 738
Därav årets resultat		1 928	8 382	6 454	2 273	12 746	10 473
Avsättningar					8 612	8 120	-492
Avsättningar för pensioner m m	15	8 529	7 696	-833			
Skulder							
Långfristiga skulder	16	402 000	402 000	0	403 051	402 044	-1 007
Kortfristiga skulder	17	84 991	81 400	-3 591	106 574	93 412	-13 162
Summa avsättningar och skulder		495 520	491 096	-4 424	509 625	495 456	-14 169
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		533 002	536 960	3 958	555 104	553 181	-1 923
ANSVARSFÖRBINDELSER							
Borgensåtagande	18	1 285	1 232	-53	1 285	1 232	-53
Borgensåtagande egna hem	19	330	291	-39	330	291	-39
Pensionsskuld som inte upptagits i balansräkningen	20	226 722	242 014	15 292	227 812	242 541	14 729

Kassaflödesanalys

(tkr)	Noter	Bokslut 2012	Bokslut 2013
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		1 928	8 382
Justering för av- och nedskrivningar	4	14 792	15 054
Justering för gjorda avsättningar	15	1 867	- 833
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster			
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		18 587	22 603
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	13	-8 148	13 426
Ökning/minskning förråd	12	1	2
Ökning/minskning kortfristiga skulder	17	4 805	-3 591
Kassaflöde från den löpande verksamheten		15 245	32 440
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillgångar	22	-15 557	-27 293
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	432
Investering i finansiella anläggningstillgångar			
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-15 557	-26 861
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån			
Amortering av skuld	16	-218	0
Ökning av långfristiga fordringar			
Minskning av långfristiga fordringar			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-218	0
Årets kassaflöde	14	-530	5 579
Likvida medel vid årets början		-8 715	-9 245
Likvida medel vid årets slut		-9 245	-3 666

NOTER

NOT 1 Verksamhetens intäkter

(tkr)	Intäkter
Nämndernas driftredovisning	203 124
Eliminering av interna poster	- 75 309
Reavinst	705
Återbetalning arbetsmarknadsförsäkring	8 162
Summa	136 682

NOT 2 Rörelsestörande poster

(tkr)	2012	2013
Återbetalning arbetsmarknadsförsäkringar	8 414	8 162
Reavinst vid försäljning	909	705
Summa	9 323	8 867

NOT 3 Verksamhetens kostnader

(tkr)	Kostnader
Nämndernas driftredovisning	639 636
Eliminering av interna poster	- 75 309
Finans kostnader i driftredovisning	- 45
Kalkylerad kapitalkostnad	- 27 300
Utgående pensioner	28 044
Förändring av pensionsskuld	- 1 496
Kalkylerad pensionskostnad	- 15 182
Diff kalk verklig pers omkostnad	- 3 631
Övriga periodiseringar	
Summa	544 717

NOT 4 Avskrivningar

Avskrivningarna utgörs av planenliga avskrivningar beräknade på tillgångarnas anskaffningsvärde. Avskrivningar på maskiner och inventarier har gjorts med 2 345 tkr och på fastigheter och anläggningar med 12 709 tkr.

NOT 5 Skatteintäkter

(tkr)	2012	2013
Kommunalskatt	343 275	353 882
Slutlig avräkning	65	216
Preliminär avräkning	4 067	- 2 188
Summa	347 407	351 910

NOT 6 Generella statsbidrag

(tkr)	2012	2013
Utjämningsbidrag	64 832	72 193
LSS-utjämning	89	- 1 505
Fastighetsavgift	15 791	15 618
Summa	80 712	86 306

NOT 7 Finansiella intäkter

(tkr)	2012	2013
Räntor på likvida medel	168	0
Räntor utlämnade lån	9 678	6 642
Övriga finansiella intäkter	40	162
Summa	9 886	6 804

NOT 8 Finansiella kostnader

(tkr)	2012	2013
Räntor på anläggningslån	15 834	13 091
Ränta på pensionsskuld	62	163
Övriga finansiella kostnader	216	295
Summa	16 112	13 549

NOT 9 Fastigheter och anläggningar

(tkr)	2012	2013
Ingående värde	250 191	250 654
Anskaffning	13 032	26 016
Avskrivning	- 12 569	- 12 744
Nedskrivning		
Försäljning		- 384
Summa	250 654	263 542

Fördelning efter användningsområde

(tkr)	2012	2013
Markreserv	7 972	7 782
Verksamhetsfastigheter	140 638	153 829
Fastigheter för affärsverksamhet	65 775	67 912
Publika fastigheter	29 219	27 885
Fastigheter för annan verksamhet	7 050	6 134
Summa	250 654	263 542

NOT 10 Maskiner och inventarier

(tkr)	2012	2013
Ingående värde	14 133	14 435
Anskaffning	1 880	1 264
Avskrivning	- 2 216	- 2 345
Nedskrivning	638	
Summa	14 435	13 354

NOT 11 Finansiella anläggningstillgångar
Långfristiga fordringar

(tkr)	2012	2013
Grums Hyresbostäder AB	151 500	151 500
Stiftelsen Grums Hyresbostäder	54 500	54 500
Förlagslån Kommuninvest	1 500	1 500
Summa	207 500	207 500

Aktier och andelar

(tkr)	2012	2013
Aktier och andelar	1 490	1 490
Grundfondskapital koncern	922	922
Bostadsrätter	0	0
Aktier i koncern	10 000	10 000
Summa	12 412	12 412

NOT 12 Förråd

(tkr)	2012	2013
Terapimaterial	17	17
Förråd biblioteket	33	31
Förråd representation	4	4
Summa	54	52

NOT 13 Kortfristiga fordringar

(tkr)	2012	2013
Mervärdesskatt	4 307	2 271
Fakturafordringar	6 986	5 582
Utgiftsförskott/inkomstrest	26 858	18 090
Statsbidragsfordran	12 487	12 323
Övrigt	6 554	5 500
Summa	57 192	43 766

NOT 14 Likvida medel

(tkr)	2012	2013
Kassa, PG, BG	-9 022	-3 666
Skattekonto	-223	0
Summa	-9 245	-3 666

NOT 15 Avsättningar

Avser pensionsskuld enligt KPA:s beräkning. Den består av beräknad skuld på 2 411 tkr och särskild löneskatt på 585 tkr.

Nedan redovisas de avsatta pensionsmedlens utveckling exklusive löneskatt.

Avsatt till pensioner exklusive ÖK-SAP

(tkr)	2012	2013
IB exklusive ÖK-SAP	1 672	1 581
Ränteuppräknig	37	27
Basbeloppsuppräknig	47	17
Nya betalningar	-269	-166
Sänkning av diskonteringsräntan	0	104
Nya efterlevandepensioner	115	0
Intjänad PA-KL	0	71
Övrig post	-21	-70
Summa	1 581	1 564

Avsatt till pensioner ÖK-SAP

(tkr)	2012	2013
IB ÖK-SAP	309	1 903
Ränteuppräknig	25	24
Basbeloppsuppräknig	9	21
Utbetalningar ÖK-SAP	-481	-722
Sänkning av diskonteringsräntan	0	8
Arbetstagare som pensionerats	657	730
Ändrad samordning	1 318	-1 038
Övrig post	66	-79
Summa	1 903	847

Utöver avsättningen innehåller förpliktelsen en försäkring där kapitalet uppgår till 9 502 tkr. Till försäkringen hör en överskottsfond som uppgår till 0 tkr. Dessutom har 4 700 tkr avsatts för återställande av deponianläggning.

NOT 16 Långfristiga skulder

(tkr)	2012	2013
Ingående skuld	402 218	402 000
Nya lån	0	0
Amorteringar	-218	0
Summa	402 000	402 000

NOT 17 Kortfristiga skulder

(tkr)	2012	2013
Leverantörsskuld	29 489	23 714
Semesterlöneskuld	20 129	19 711
Periodiserad ränta på lån	2 542	606
Upplupna pensioner		
avgiftsbestämd del	10 232	10 677
Upplupen löneskatt pensioner	7 478	7 507
Utgiftsrest/inkomstförskott	2 460	6 476
Arbetsgivaravgift	5 990	5 501
Anställdas skatter	5 141	4 678
Övrigt	1 530	2 530
Summa	84 991	81 400

NOT 18 Borgensåtaganden

(tkr)	2012	2013
Fastighetsbolag	330	327
Folketshusföreningar	147	121
Ildrottsföreningar	270	267
Övriga	538	518
Summa	1 285	1 233

Grums kommun har i september 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 278 kommuner som per 2013-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt inanspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Grums kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2013-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 269 401 727 843 kronor och totala tillgångar till 271 338 145 992 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 523 546 274 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 527 243 108 kronor.

NOT 19 Borgensåtagande egnahem

Avser bostadsfinansiering via statliga lån.

NOT 20 Pensionsskuld som inte tagits upp i balansräkningen

Avser den del av pensionsåtagandet som är intjänat före 1998. Åtagandet är enligt KPA:s beräkning.

Beloppet är inklusive särskild löneskatt.

Nedan redovisas skuldens utveckling exklusive löneskatt.

Ansvarsförbindelsen

(tkr)	2013
IB Ansvarsförbindelse	182 458
Ränteuppräknig	2 064
Basbeloppsuppräknig	3 594
Gamla utbetalningar	-8 981
Sänkning av diskonteringsräntan	14 414
Aktualisering	-97
Övrig post	1 312
Summa	194 764

NOT 21 Kapitaltäckningsgaranti GHAB

Grums kommunfullmäktige beslutade 2010-06-17 § 42 att, som ägare till Grums Hyresbostäder AB, förbinda sig att genom tillskott svara för att bolagets egna kapital vid varje tillfälle minst uppgår till det registrerade aktiekapitalet.

NOT 22 Nettoinvesteringar

(tkr)	2013
Bruttoinvesteringar	28 656
Investeringsbidrag	-1 363
Övrig ökning av anläggningstillgångar	0
Summa	27 293

Va-verksamheten



Den 1 januari 2007 trädde den nya va-lagen i kraft. En del i lagen rör den ekonomiska redovisningen, så kallad särredovisning av va-verksamheten. Syftet med särredovisningen är att man ska kunna se att självkostnadsprincipen tillämpas och att inga överuttag sker av taxekollektivet.

Redovisningen ska omfatta resultat- och balansräkning och innehåller dessutom noter och andra faktauppgifter. Balansräkningen bygger på att det egna kapitalet var noll i januari 2006 och att låneskulden baseras på anläggningstillgångarnas värde.

Fakta	2012	2013
Anläggningar		
Vattenverk (st)	3	3
Avloppsreningsverk (st)	4	4
Avloppspumpstationer (st)	32	32
Tryckstegringsstationer (st)	1	1
Vattentorn (st)	3	3
Vattenledningar ca (km)	160	160
Spillvattenledningar ca (km)	160	160
Dagvattenledningar ca (km)	80	80
Abonnenter ca (st)	2 500	2 500
Produktion		
Inköp av vatten (kbm)	743 456	683 182
Egenproducerat vatten ca (kbm)	500	500
Försäljning vatten (kbm)	495 317	504 218
Taxa (vattenmätare 5 kbm)		
Fast avgift (kr/år inkl moms)	3 140	3 140
Vatten och avlopp (kr/kbm inkl moms)	21:78	22:54

Resultaträkning

(tkr)	Not	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Verksamhetens intäkter	1	19 458	19 339
Verksamhetens kostnader	2	-14 475	-15 049
Avskrivningar	3	-2 528	-2 513
Verksamhetens nettokostnader		2 455	1 777
Finansiella intäkter		0	0
Finansiella kostnader	4	-2 776	-2 744
Årets resultat		-321	-967

Balansräkning

(tkr)	Not	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Förändring
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Anläggningar	5	61 802	64 372	2 570
Summa anläggningstillgångar		61 802	64 372	2 570
Omsättningstillgångar	6	0	0	0
SUMMA TILLGÅNGAR		61 802	64 372	2 570
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital		-1 529	-2 496	-967
Därav årets resultat		-321	-967	-646
Skulder				
Långfristiga skulder	7	61 802	64 372	2 570
Kortfristiga skulder	8	1 529	2 496	967
Summa avsättningar och skulder		63 331	66 868	3 537
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		61 802	64 372	2 570

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter

(tkr)	2012	2013
Brukningavgifter	19 122	19 251
Övriga intäkter	336	88
Summa	19 458	19 339

Not 2 Verksamhetens kostnader

(tkr)	2012	2013
Inköp av vatten	2 308	2 304
Från kommunen fördelade kostnader*	1 550	1 550
Drift och underhåll ledningar	4 579	5 648
Avloppsreningsverk och pumpstationer	6 038	5 547
Summa	14 475	15 049

* Avser internt debiterad ersättning för gemensamma kostnader, dels från verksamhet gata och va:s gemensamt bokförda kostnader samt för kommunövergripande kostnader.

Not 3 Avskrivningar

Planenliga avskrivningar på anläggningstillgångar.

Not 4 Finansiella kostnader

Internräntan på anläggningstillgångarnas bokförda värde.

Not 5 Anläggningar

(tkr)	2012	2013
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	113 645	121 167
Årets investeringar	7 522	5 083
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	121 167	126 250
Ingående ackumulerade avskrivningar	56 837	59 365
Årets planenliga avskrivningar	2 528	2 513
Utgående ackumulerade avskrivningar	59 365	61 878
Utgående planenligt restvärde	61 802	64 372

Not 6 Omsättningstillgångar

Avser avräkning med Grums kommun.

Not 7 Långfristiga skulder

Lån av Grums kommun som motsvarar anläggningstillgångarnas bokförda värde.

Not 8 Kortfristiga skulder

Avser avräkning med Grums kommun.

Redovisningsprinciper

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna är upptagna till anskaffningsvärdet minus eventuella investeringsbidrag.

Förråd

Förråd liksom övriga omsättningstillgångar tas upp till anskaffningsvärdet.

Kapitalkostnader

Avskrivningarna beräknas på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde. Internräntan beräknas på bokfört värde.

Kostnads- och intäktsräntor

Räntorna periodiseras om de uppgår till väsentliga belopp. I övrigt sker redovisningen enligt kontantprincipen.

Leverantörsfakturor

Fakturor som kommit in efter årsskiftet, men som hänför sig till redovisningsåret, skuldbokförs där det är möjligt och belastar verksamhetsårets redovisning.

Löner

Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner redovisas enligt kontantmetoden.

Sociala avgifter

Sociala avgifter bokförs i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskuld är bokförd som kortfristig skuld.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt den så kallade blandmetoden. Det innebär att skuld intjänad från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen, medan skuld intjänad före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Huvuddelen av intjänandet från och med 1998 betalas ut som avgiftsbestämd ålderspension.

Begreppsförklaringar

Anläggningskapital

Anläggningskapitalet utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Anläggningstillgångar

Det är tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar.

Balanslikviditet

Kortsiktig betalningsberedskap, förmågan att betala skulder i rätt tid.

Balansräkning

Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen har använt sitt kapital respektive hur kapitalet har anskaffats.

Eget kapital

Den del av tillgångarna som är finansierad med egna medel kallas eget kapital. Det delas upp i rörelsekapital och anläggningskapital.

Kassaflödesanalys

Visar hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet har påverkat likvida medel.

Kapitalkostnad

Benämning för internränta och avskrivning.

Kortfristig skuld

Skuld med löptid kortare än ett år.

Nettokostnad

Verksamhetens driftkostnad efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som inte är anläggningstillgångar.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder som de tillhör.

Resultaträkning

Visar hur det egna kapitalet har förändrats under året.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

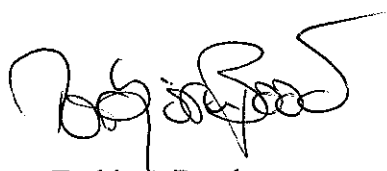
Soliditet

Visar hur stor del av det totala kapitalet som är eget kapital.

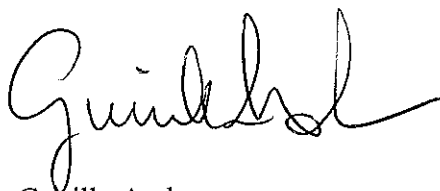
Finansnetto

Finansiella intäkter (räntor på likvida medel) minus finansiella kostnader (räntor på lån).

Kommunstyrelsen i Grums kommun 2014-04-29



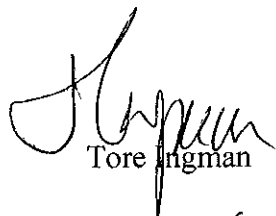
Torbjörn Bood
Ordförande



Gunilla Andersson



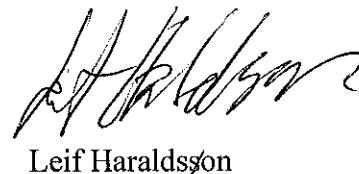
Elvy Hansson



Tore Ingman



Mariana Möllberg Kléven



Leif Haraldsson



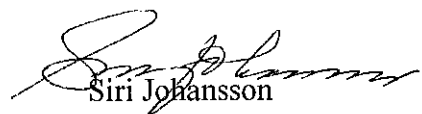
Lars Fridén



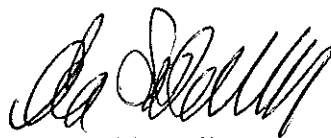
Judith Kisch



Crispin Hultkrantz



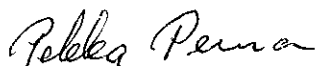
Siri Johansson



Eva Sidenvall



Maria Svedinger Andersson



Pekka Perna

GRUMS KOMMUN

664 80 GRUMS
Besöksadress: Sveagatan 77
Växel: 0555-420 00
Fax: 0555-421 09
E-post: kommunstyrelse@grums.se